Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Collectanea medica

https://hdl.handle.net/1874/350181

Registres.

[illegible]

Medic I, J,

Aevum recens.
Scripta varii arg.
N° 401

Kist. VII, pl 2
N° 38
Var 401 12

Hs.
7 E 33

Cor: Booth 1628.

Horat. I. ep. XII.

Si ventri bene, si lateri est, pedibusq; tuis; nil
Divitiæ poterunt regales addere majus.

Ovid:

Vive sine invidia, mollesq; inglorius annos
Exige, amicitias et tibi junge pares.

ENs ~~LA Charles~~

30 January 1626

Horat: Odar: — Ille potens sui
Lætusq; deget: cui licet in diem
Dixisse, vixi. — —

BIBLIOTHEEK DER UNIVERSITEIT TE UTRECHT

INDEX TETRABIBLI AËTII.

SECT: PRIMÆ.

SERMO I. De Plantis, earumq[ue] partib[us], Fructib: Succis, Liquoribus. & De Oleorum quorund: compositione (p: 19. & 199.)

II. De terris, Metallis, Animalibus. & (p: 107). De electione opt: Medica: & (p: 109.) De Simplicium medicamentor: facultatibus.

(p: 124.) III. De his q[ui] p[er] Clysterem infunduntu, evacuantu, et exhibentu. & De Aere, Ventis, Locis, Aquis, Rubificationibus, Sinapismis, ac similibus.

(p: 177.) IV. De Sanitate tuenda, ubi et de Temperamentis.

SECUNDÆ

SERMO I. De Febribus.

(p: 209) (p: 263) II. De Cerebri, Capitis, Nervorum, Aurium et Narium affectionibus.

SERMO III. De morbis Oculorum. (p: 325.)

(p: 393.) IV. De Faciei, Oris, Tonsillar: Aspe Arteriæ, Pulmonis, Thoracis affect: & de Catarrho ac Tussi.

TERTIÆ

SERMO I. De Stomachi, Alvi, & Intestinor: affectibus. (p: 471)

(p: 551.) II. De Jecoris, & Lienis affect:

(p: 590.) III. De Renum, Vesicæ, ac membror: genital: affectibus.

(p: 626.) IV. De Ischiade, Podagra, et Arthritide.

QUARTÆ.

SERMO I. De Animalium morsu, & Veneno, Elephantiasi, Pruritu, Scabie, Alpho, Lepra, Leuce, & Antidotis utiliss. (p: 671.)

Index Operum Avicennæ.

tom. 1.

Can: Primus.

de Medicina Universalis scia.

Fen. I. De Definitione, Medicina, Subjecto, Rebus Naturalibus.

II. De Morbis, Caussis, Symptomatibus.

III. De Sanitate tuenda.

IV. Methodo Medendi gelis.

Secundus.

De Medicinis Simplicibus.

tom. 2.

Tertius.

De Morbis (ut vocant) Particular:

Fen. I. De Morbis Capitis.

II. De Nervorum Affectibus.

III. De Oculorum vitijs.

IV. De Aurium ægritudinibus.

V. De Nasi affectibus.

VI. De Oris et Linguæ Affect:

tom. 3.

Fen: VII. De Dentium affectibus.

VIII. De Gingivarum, Labiorum affect:

IX. De Gutturis affectib:

X. De Pectoris, Pulmonum affectibus.

XI. De Cordis affectibus.

XII. De Mammillar: affectibus.

XIII. De Stomachi affectibus.

XIV. De Hepatis affectibus.

XV. De Vesicæ Fellis, Lienis affectibus.

XVI. De Intestinor: affectibus.

XVII. De Ani affectibus.

XVIII. De Renum affectibus.

XIX. De Vesicæ affectibus.

tom. 4.

XX. De Membr: Viril: affect:

XXI. De Membr: Mulier: affect:

XXII. De Ægritudinibus apparentibus in extremitatibus.

tom. 4. **QUARTUS** Canon: Avicennæ.

De Ægritudinibus, quæ cum acci„
dunt, non sunt uni membro propria.
et De Dedecoratione.

Fen. I. De Febribus.
II. De Prognosticis Signis.
Crisis judicijs.
III. De Apostematibus. et
Pustulis.
IV. De Vulneribus. et
Vlceribus.
V. De Luxationibus et
Fracturis Ossium.
VI. De Venenis.
VII. De Dedecoratione.

tom. 1. **QUINTUS.**

De Compositione Medicamen„
torum. Antidotarium

Liber de Viribus Cordis.

Cantica cum comento Averrhois.

tom. 1.

Gentilis de Fulgineo, Quæstio
de Febre composita ex Cholera
et Phlegmate. et pure Phlegmat:
— Quæstio de Phthysi.
— de Actuatione Medicam:
— de Majoritate Morbi.
— de Dosibus.
— Consilia.

Ab. h. c. xxvi.

In dandis hypnoticis videndum an ægrum bene habuerit somnus, si non est προλιχὸν φάρμακον non exhibueris: vel si adhibendum, fiat id extrinsecus. v.g. ℞ Rosas rubr: aceto sparsas, Applica capiti. inter duo lintea.

Regulæ quædam Sanitatis.
A. Massar: de peste. 177.

Σιτος. 1. omne alimentum præsertim cereale. 2. solidius alimentum, quod masticatione opus habet. II aph. xi.
In bona masticatione longa vita

Sanguis e corpore extractus, utut sit simillimus unæ partis nutriendæ, non tamen æquè cito nutrit atque caro pulli; ideo est, quod non ita avide appetatur, ac proinde minus facile concoquatur.

NUNDINÆ FRANCOFURT: { Vernales, incipiunt eo die Solis, qui est XIV.tus ante festum Paschatis. styl. Julian. Autumnales, circa festum S: Mariæ (quod est VIII.o Sept.) styl. vet: incipiunt, itidem die Solis præcedente festum incidens in diem Lunæ, Martis, vel Mercurii; si vero in Jovis, Veneris aut Mercurii, subsequente: si in diem Solis, eodem die.

Brassica subcruda alvum movet, bis cocta stringit. Celsus. lib. 2.
[Crambe bis cocta mors est.]

In suffusionib. oculor:
℞ Omphacium cum fæce olei.

Diuretica calida sunt. 1. tenuissimar: partium, sanguinem segregantia.

φύω, sum, fuo, hinc præterit. fui

a μένος mens, (sicuti a γένος, gens)
a μένω, maneo, 2. vires animæ. 3. mens.

Antiquis { Æquinoctium { Autumnale. XXIV.o Sept. Vernum. XXV.o Mart. } Solstitium. vide p. 7. { Æstivum. XXIV.o Junij. Hyemale. XXV.o Decembris. } }

volebant n. antiq. Solem novum signum intrare XV.o Calend. alicujus mensis. et VIII.o die post dixere esse solstitium vel æquinoct.

Vina differunt
- Colore
  - Alba.
  - Rubra.
  - Nigra.
- Consistentia
  - Crassa.
  - Tenuia.
- Sapore et Odore.
  - Acerba.
  - Acria.
  - Acida.
  - Dulcia.
- Natali solo
  - Gallica.
  - Rhenana.
  - Hispanica.
  - Graeca.
- Ætate.
  - vetera.
  - Mediæ ætatis.
  - Recentia, seu nova.

Alba facilè venas permeant, modo non sint dulcia.

Nigra magis nutriunt, et cito in sanguinem mutantur, sed obstruunt, et in hypochondrijs subsistunt.

Vinum Cydoniorum fit, contusis primum Cydonijs, et in vinum injectis. Schröder.

Schrevel. in lect.

Ver ab aequinoctio Verno $\frac{12}{22}$ Martij
II. ad ortum Pleiadum initio Maij
mens.

Aestas ab ortu Pleiad.
IV. ad ortum ~~[illegible]~~ Arcturi ~~[illegible]~~ XII. Septembr.
mens. initio.

Autumn. ab ortu ~~[illegible]~~ Arcturi.
II ad occasum Pleiad. ~~initio~~ Nov.
mens. 9.° 9.°

Hyems ab occasu Pleiad.
IV ad aequinoct. Vern.
mens.

VER a virio dr, qa tunc oia virent et florent.

ÆSTAS. ab æstu et fervore.

AUTUMNUS. vel a bonorum anni augmentatione, vel ab autumnus, q[uod] e[st] idem, q[uod] morbidus et tempestuosus. Est. n. tempus frigidus et siccum.

HYEMS, ab ἥμι, q[uod] e[st] dimidium, vel quod tanquam anni dimidia pars propter tædiosum tempus videat[ur]. Vel q[uod] vulgus annum in æstatem et hyemem tantum dividat. Al. ab ὕω. i. pluo.

Quatuor anni temporum qualitatib: respondent hæc.

IV.	Calida et Humida	Calida et Sicca.	Frigida et humida.	Frigida et Sicca.
Anni partes	Ver.	Æstas.	Hyems.	Autumnus.
Venti cardin:	Auster.	Eurus.	Zephyrus.	Boreas.
Mundi region:	Meridies.	Oriens.	Occidens.	Septentrio.
Elementa.	Aer.	Ignis.	Aqua.	Terra.
Humores.	Sanguis.	Bilis fl.	Pituita.	Melanch:
Ætates.	Adolescent:	Flor: ætas	Senectus.	Declin: ætas
Diei partes	Matutin: à VI ad X	Meridies à X ad II	Nox à VI ad VI	Pomeridiani à II ad VI

|| Forest: III. Obs. 25.

☞. Corn: Gemma Cyclognom. I. p. 37.

Zodiaci Signa XII.

	præfectum st	attribuuntur	vires	initia	
♈. Aries	(Martem)	Capiti	bonum	Mart.	Dorremaendt.
♉. Taurus	(venerem)	Collo	malum	April.	2 {Grasmaendt. Oostermaendt.
♊. Gemini	(Mercurium)	Brachys	malum	Maji.	Bloeymaendt.
♋. Cancer	(Lunam)	Pectori	neutrum	Jun.	{Wede- Braeck- maendt.
♌. Leo	(Solem)	Cordi, Manil. Scapulis.	malum	Jul.	Hoymaendt.
♍. Virgo	(Mercurium)	Visceribus	malum	Aug.	Oogstmaendt.
♎. Libra	(venerem)	Lumbis.	bonum	Sept.	Garstmaendt. Herfstmaendt.
♏. Scorpius,	(Martem)	Pudendis.	neutrum	Octob.	{Wede- wyn- maendt.
♐. Sagittarius,	(Jovem)	Femori	bonum	Novemb	Slachtmaendt.
♑. Capricornus,	(Saturnum)	Genibus	malum	Decemb.	Winter-maendt.
♒. Aquarius	(Saturnum)	Tibys	bonum	Januar.	Lou-maendt.
♓. Pisces.	(Jovem)	Pedibus.	bonum.	Febr.	Sprockel- ott Sporkelle. Zelle, ott Zellemaend ot Zulle, vetus. Holl. v. Chron: Holl. quæst. G.

Sex priora Borealia } sunt. { quorum tria { priora verna. posteriora æstiva,
Sex posteriora Australia } { quorum tria { priora autumnalia. posteriora hyberna.

Æquinoctium { Vernum, initio Arietis ♈ XI.° vel XII.° Marty.
Autumnale, initio Libræ. XIII.° vel XIV.° Septemb.

Solstitium { Æstivum, initio Cancri XII.° Juny.
Hybernum, initio Capricorni. XI.° XII.° Decembr.

Aprilis dr Oostermaend, eo q festum Paschatis (q Ooster dr.) plerumq in eum mensem incidat.

SECANDA VENA.

Jan. n̄ ſini magna neceſſitate, exiſtente morbo aliquo capitis, ſecunda vena.

Febr. exigente neceſſitate fiat venæ ſectio.

Mart. ſectio nulla inſtituatur.

April. nunquam nocebit, niſi mediana ſectio

Majo. conducit eadem, n̄ tn̄ cruribus nec pedibus.

Junio. postulante neceſſitate tempeſtive fiat.

Julio. propter æstum ab ea prorſus abſtineto.

Aug. ut neque hoc menſe, niſi exeunte.

Sept. ſectioni aptus est, ut de Apr. & Majo diximus.

Oct. ſic neque hoc menſe nocere pt.

Nov. par ratio cum p̄cedenti.

Dec. ſectiones nullæ ſunto, tum propter intenſum frigus; tum propter paucum, qui tunc hōi est, ſanguinem.

Inexpugnabilis et Reipubl: calamitosa quadam imprudentia, motus ac umbra p̄clara ſcientia, hujus ævi medicos et chirurgos fere invaſit. Ut ignavus Acceſius nauta, quem cum navigationis tæderet, Lunam infauſtam cauſſari ſolitum ferunt. Sic Medici quidam, ut abdicent morbos, in auſpicatos dies Lunæ criminantur, dum conclamatum ſit de ægro.
Heurn. III. prax. 8.

♈	Aries	capiti	bonus.
♉	Taurus	collo	malus.
♊	Gemini	brachÿs	mali.
♋	Cancer	pectori	nec bon. nec malu
♌	Leo	cordi	malus.
♍	Virgo	viscerib[us]	mala.
♎	Libra	lumbis	bona.
♏	Scorpius	pudendis	medio modo.
♐	Sagittarius	femori	bonus.
♑	Capricornus	genibus	malus.
♒	Aquarius	~~pedibus~~ tibÿs	bonus.
♓	Pisces	pedibus	bom

Magnum periculum est, si quando luna sub aliquo horum signorum sit, venæ sectio instituatur in membro, quod tale signum regit. Nisi forsan necessitas medico aliter exigere videatur.

Manil. astronom. lib. — de signis membris eorum attributis

Namq; Aries capiti, Taurús cervicibús hæret,
Brachia sub Geminis censentur, pectora Cancro,
Te scapulæ Nemeæe vocant, teq; ilia Virgo,
Libra colit clúnes, & Scorpius inguine regnat,
Et femur Arcitenens, genua & Capricornq; amavit,
Crúraq; defendit juvenis, vestigia Piscis.

Adam Deed Green Daet,
En Goods Cracht Freest
All Dat Folck.

Mart. 1. Epig. 76.

Dimidium donare Lino, quam credere totum,
Qui mavult: mavult perdere dimidium.

Id. 3. Epig. 88.

Utero lactucis, et mollibus utero malvis;
Nam faciem durum, Phœbe, cacantis habes.

Id. 4. Epig. 36.

Cana est barba tibi: nigra est coma: tinge barbam
Non potes: hæc causa est: ſed potes, Olle comam.

Id. 8. Epig. 74. In malum medicum.

Hoplomachus nunc es, fueras ophthalmicus ante:
Fecisti medicus, quod facis hoplomachus.

Id. 5. Epig. 9. In Symmachum medicum.

Languebam: ſed tu comitatus protinus ad me
Venisti centum, Symmache, diſcipulis.
Centum me tetigere manus Aquilone gelatæ,
Non habui febres, Symmache: nunc habeo.

Id. 5. Epig. 44.

Thais habet nigros, niveos Lecania, dentes:
Quæ ratio est? Emptos hæc habet, illa ſuos.

Senec. ep. 95.

Innumerabiles morbos eſse miraris? Co[...]
quos numera. Reſpice fumos, qui erumpen[...]
tes ex lautiori culinis etiam vigiles ter[...]
rere ſolent.

Mart. V Epig. ~~LVIII~~ 58.

Cum voco te dominum, noli tibi Cinna placere
Sæpe etiam ſervum ſic reſaluto meum.

Id. 8. Epig. 47.

Pars maxillarum tonſa est tibi, pars tibi raſa
Pars vulſa est: unum quis putet eſse caput

J: Owen. I. epig. 119.

Barba tibi crevit, ceciderunt, Marce, capilli:
Inde tibi gravis est barba, caputque leve

Id: NEUTER.

Pompeianus ero, ſi vicerit omnia Magnus:
Si vincat Cæsar, Cæsarianus ero.

J. Zevecotius.

Cum Catto, et Walachra Baltica Britannica Ra[...]
Apostatisque cæteris;
Dordraci in Synodo concordi mente laboran[...]
Naſcatur ut diſcordia.

Caussæ Aëreæ { crassitudinis } sunt Distantia Solis a vertice, ut Hyeme.
{ tenuitatis } — Vicinitas Solis ā vertice. ut Æstate.

Nebulæ
Fumi } a vaporibus vi Lunæ sursum sublatis,
Pluviæ

Calor
Siccitas } a Sole & Marte.

Frigus
Humiditas } a Saturno & Luna.

Motus a Sole & Mercurio.

Serenitas a Venere.

Signa mutationis aëris alia { proxima, apud { Virgil:
{ Mizald:
{ remota, sequens tradit tabula
p. seqq.

Aspectus PLANETARUM inter se et ad Lunam pro aëris mutatione ex Schonnero.

	☾	☿	♀	☉	♂	♃	
♄	Turbidum Nub. Ad. c. Neb. Pest. Nix.	Ven. plu. Ven. Imb. Ven. Imbr. Nive mix	Plu. frig. Imbr. Pluv. Frig: Nivis	Plu. fri. Gran. Ton. Pruin. fr. Nub. mix	Pluv. turb. Ton. Gran. Pluv. turb. Rem. fri. turb.	Turbida. Grit. tep. Ven. Plu. Tur. Neb.	VER. ÆSTAS. AUTUMNUS. HYEMS.
♃	Aeris turp	Vent. mag.	Temp. ser.	Ven: Ton. Fulgura. Venti. Rem. fri.	Turb. ven. Ton. Temp. Turb. ven. Rem. frig.	V. Æ. A. H.	
♂	Tonat et fulg. in ae- stat. minuit frigus hyeme.	Vent. nub. in aestate tonat.	Pluvia. Imber. Pluvia. Remiss. fri.	Ven. sicc. Ton. fulm. Ven. sicc. Rem. fri.	V. Æ. A. H.		
☉	Alterat aerem pro natu- ra tem- poris.	Ven. aliq. cum humid. sic. Hyem. in plu. plu.	Plu. et to- nitrus plu. cum humi- ditate.	V. Æ. A. H.			
♀	Hum. vel neb. remiss. cal. nebul. turb. vel Ni.	Ventos hu- midos vel siccos mo- vetas	V. Æ. A. H.				
☿	Aliquando ventosus nu- bifer.	V. Æ. A. H.					

Usus praesentis tabellae esse debet talis. Sume aspectus Planetarum conjunctionis, oppositionis, aut quadraturae ex Ephemeride, quorum virtutem super aëre scire desideras in quovis tempore, hos quaere in angulo concursus, in quo invenies, quae sit futura aëris mutatio secundum tempus anni in dextris designatum quadrangulis.

Aëris differentiae desumuntur, alia

- a Substantia. { Crassus. / Tenuis. } > Mediocris.
- a Qualitate
  - manifesta { Calidus. / Frigidus. / Humidus. / Siccus. } > Temperatus.
  - occulta. Pestilens, Venenosus, Contaminatus.
- a Motu et Quiete, ventosus, Tranquillus. etc.
- a Contentis, Nubilosus, Pluviosus, Grandinosus, Nivosus, Fumidus.

Table Generalle,

pour cognoistre le regne de chaque Planete, tant le jour, que la nuict.

Horæ,	Noctis,	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	—		1.	2.
	Diei,	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	—	
Dies,	Solis.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.
	Lunæ.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.
	Martis.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.
	Mercurij.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.
	Jovis.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.
	Vener.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.
	Saturni.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.	♄.	♃.	♂.	☉.	♀.	☿.	☽.

Huc faciunt hi versus. Cynthia, Mercurius, Venus, et Sol, Mars, Jove, Satur, Ordine retrogrado sibi quivis vendicat horam.

μηδὲν ἄγαν. Si sapias, Ne quid nimis.
πᾶν γὰρ τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον.

Planetæ	—	♃.	♀.	benigni.
	—	♄.	♂.	maligni.
	☉.	☿.	☽.	indifferẽt.

♄. infortúna major.
♂. infortúna minor.
♃. fortúna major.
♀. fortúna minor.

Besol. 1. Politic. 10.
Nuptiæ secundæ raro secundæ.

Ætates dividuntur secundum quosdam ut hæc series docet.

Pueritia XIV.° anno
Adolescentia XXV.° —
Juventus XLII.° —
Virilis ætas LXIII.° —
Senectus morte —
} terminatur

~~In aliis est~~

Selectæ a. annis in Theriaca compositionibus visitur, humanum et Corporis, quia generant, Isthalmo hic fuerint loco dicere, et historiis Schonia, vel Anglesia, etc. Recchenetis.

Non tamen canon hic est; sed ætatum termini in his citius in aliis tardius adveniunt, pront nempe plus aut minus calidi et humidi nativi inest.

Sic virilis ætas, quæ tribus septenis constat modo XXXVIII incipit, et circa LIX ~~tamen~~ terminatur, modo ut suprà, quo fit ut annus is, quem Climactericum vocant (et cum Clade Solb. venire dixit Agell. 3. 10. et XV. VII.) non semper LXIII sit, sed aliquando etiam LVIII, et LX. Ratio autem, quod cum periculo conjunctus sit is annus, est quia tum mutatio fit ex una ætate in aliam.

Pueritia, ab ortu ad X.um Annum.
Pubertas a X.° ad XVIII.um
Adolescentia, a XVIII.° ad XXV.um
Juventus, a XXV.° ad XXXV.um aut XL.um
Consistens ætas a XXXV.° aut XL.° ad L.um

Schrevelii Senecta { Cruda et Viridis, a L.° ad LX.um
Media, a LX.° ad LXX.um – in qua annum divit. publ. liberamur.
Decrepita, a LXX.° ad LXXX.um }

Nil ultra nisi dolor et miseria.

Caryophyllis utiliter suffiantur, qui narium obstructione laborant Matthiol. in Diosc. lib. II. cap. CLIII.

Theriacæ Compositio. Plin. lib. XX. cap. 24.

Tegen verbrantheyt — Eerst den brandt uitgetrocken synde, met gebetten van karne-melck.

℞ Ceram flav. Et oleum aquali pond. liquefac et misce. fi. Malagma

Ori inflammato, fol.a | vide et p. seq.

℞ Rosas rubr. Rosmarinum, Salviam, Thymum, simul concisa injice in poculum vini gallici. fi. Gargarisma.

Hoc dicto malo affectis dentes et gingivæ exulcerari videntur, cum ob æstuantem stomachum vapores in os excitati, illud distendunt.
ex materia putrefacta stomachi

Medicamen stomatic: Pitans. Bern. p. 69.

Prodest quoque Odontalgiæ et ~~[illegible]~~
Bern. 64. Oris salivam pituitosam pellit. prius evacuata materia per purgationes.

Χαλεποὶ δὲ τῶν ἀδελφῶν πόλεμοι.

Alopeciæ cura. Plin. XXIX. cap. VI.

In Alopecia et Capillor: defluvio
℞ Ol. e Colocynthidis, ac capiti illine.

De landlopers nemen de witte langhe wesselen van de wortels van witte plompen ofte kruycke-bladeren, doende de selve in flessen vol waters, maecken 't ghemeene volck wys dat het wormen syn, die sy eenighe menschen afghedreven hebben.
Raph. ad Dod. 929.b. ex Lobel.

In fluxu Ventris sistendo.
℞ Vitell. ovor. N.º VI.
Garyophyllor. ℥ij.
S. Plantaginis
pinsatur libum et edatur.

In Tertianâ singulare quid sed a sene octuagenario nactum affirmavit mihi Vander Aa. Medicus Lipsiensis.

Tumores et apostemata faucium et Oris ad suppurationem excitans.
℞ Hyssopi, Ficuum, et Rutæ,
q.s. decoquantur in aqua.
f. Gargarisma. Rivod. p. 463. b.

Ad pellend. vermes.
℞ Sementinæ (Zeversaed) et
Rhabarbari parum. Dod. 33. a.

Si qs venæ sectionem metuat, utiliter hirudo applicari poterit, præscindendo illius caudam, sic diu illa suget et extrahet sanguinem usque dum voles. Removere, a. cupiens applica salis et cineres, ilico decidet. — In tumore etiam adhibetur prospero cum successu.

Hirudines, quas Belg. Ploeg ende Bloedsuygers nominant sibi adferri curavit D. Schrevelius Antwerpiâ, famelicas tum ap- plicabat huic illive venæ.

Nullum medicamentum αἱμακτικὸν.
Aloe tantum videtur sanguinem purgare.

Vesicatorium. Schroeder.
℞ Fermenti acris, et
Pulpæ ficuum an pond. æqual.
illinæ [illegible] alutæ ad formam daleri, adde
Pulveris Cantharid. ∋ß, plus vel minus
pro re nata, adde aliqd Oxymel.
f. vesicatorium. huic addesatur Ol. Myrteum
Plin. XXIII. 4.

Cantharides Spaensche-vliegen.

Monspeliensis Doctoris judicium de — ut retulit mihi Cyprius.
J. Riolano fil. et Dureto, qui in
Cloacas Hippocratis scripsit.
Utrumque praxi esse infelici.
de posteriore contra testatur Heurnii vita.

Nero, apud Judæam re non bene gesta,
magis ducis negligentia quam virtute hostium
quæ contigerat facta esse dicebat. Joseph. III. B. J. 1.
quod et nunc infelicium Imperatorum est.

Sanguinis sputum fit { Vomitu. Exspuitione simpl. Excreatu. Tussicula. Tussi.

Massariam minus probat D. Schrevelius, ob Remediorum prolixitatem.

℞ fol. Senæ ℥iij. Tart. vini ℥j.
Sem. Anisi, Fœniculi ana ʒß.
Diagr. Mastic. an gr. 12.
misce f. pulvis.
post Varignanam M. Henr. Regneri.

Serapio, qualis, v. Meth. Stud. Heurnii.

17. Mulieri XLVI. annor: in Pleuritide Spuria : post præmissam Venæ sectionem.

℞ Aq: stillat: fumariæ
artbemisiæ
Cichorÿ an ℥.s.
Syr: de succo Cichorÿ ℥j.
de succo Citri ℥ß.
acidulet: ol: vitriol: q. s.
Misce.

Adeo ut declinare affectus is inciperet, metueret tamen Medicus Delphensis Vanderhane forsan latens juxta scapulas humor, e capite delapsus in apostema abiret, vel morbum Articularem gigneret, et sic ad linimina veniundum esset.

Utat: hoc Julepo ægra bis de die per triduum, quo confecto sumat has pillulas: et (imprimis sibi caveat a somno tempore purgat:

℞. Mass: pill: de fumaria
de hiera cum agarico an gr: xij.
Extracti Cathol: ℈ß.
Cum aq Artemisiæ formentur pill N.o vij, et inaurent:.

In hydrope Venæ sectio inutilis. Extrahit enim purior sanguis, et vasa tum replebunt humores pessi.

Wirtsung p. 633. Sunt qui Theriacam magnam improbent, eo quod nimis multa simplicia ejus com= positionem ingrediantur. ejus compositio. 19.

Genitura quibusdam videtur esse a cerebro et medulla spinali; quia libidine flagran= tibus oritur dolor dorsalis. Hipp.

Aqua stillat. Oculÿ Rosarum magis ad= stringens est, quam Aqua Rosacea.

Si qs in ergasmo bestÿs accedat aubra peste indutus, perit.

Lumen humores corporis, seu sanguinis a centro ad peripheriam trahit. Tenebræ contra versus centrum cogunt.

— quasi alterum tanti nullius [illegible] simplicia. p. 21.
— defendit. a. singula V. Cordo subiunctus tractatu.
G. Rondeletÿ de Theriaca. p. 510.

Aptum est ut Chirurgi vulnus ex Venæ sectione aliunde oleum, et ligaminibus [illegible] postea ubi [illegible] volunt fricando.

— Theriaca recens, (cujus ætas annos [illegible] tulit) narcotica est ob nondum recusam vim Opÿ a caudis [illegible] effusi.

Regei Nicolai ℈ß, aut ℈ij Regiem adferunt. [illegible]

Cinnamomum quasi Amomum Chinense. Virg. Assyrium vulgo nascetur amomum. de Aurei seculi reditu loquens.

Plautus de vociferatoribus
Qui victum habent ex voce sua.

Radic: Herb: Sem: Flores.

Calculoso.

♃ Vitrum adplet. vino Rhenano, injice
Salis fabar: Citri dimid: ~~[illegible]~~ ℥j.
Ol. Amygd: dulc. ℥j. Misce, fi. haustus
sumendus mane.

Post adhibitam fontanellam superindi solent fol.a Hederæ, ut bene sit ij, quibus foliis in urbem Parisios advehendis et venalibus prostituendis tantum lucri quidam faciunt, ut eo integras possint alere familias.

~~Herculis Saxonia, methodicus quibusdam existimatur.~~

---

duabus horis ante cibum, singulis diebus
edantur (Spyskoeck op het rooster gebraden met boter
modo : Een koude gebraden appell.
Cassiæ Fistulam
Karnemelck met roggebrood.
roggebroodt met boter.

Gradus Syncoptici
1. ἔκλυσις. Animi æstuatio seu anxietas.
2. λειποθυμία ἢ λειποψυχία. Defectus animi, Defectio Animæ Cels:
3. συγκοπή. } ut deliquium. B. Onmacht,
4. ἀσφυξία. } Swymelinghe. G. Dasnwisoz.
5. θάνατος, τῦ βίυ κατάλυσις.

Gradus ~~[illegible]~~ Vitiatæ Respirat:
1. ~~dy~~ δυσπνοια
2. ἆσθμα
3. ὀρθοπνοια. — dyspnœa suffocans.
4. ἄπνοια.

E. Schrœdery
cotonium
♃ Scotonium muscatum, madefac in succo Majoranæ. ~~calefac~~ paululum expressum (minimum sit humoris) calefac, et auri inde affectæ.

♃ Majoranæ fol.a sicca, accende in fistula, et suge (ut in Tabaco vulgare) addendo pulv: nucis myristic. aut Caryophyllor:.
R. in hol. 433.

Daer de altydt-boere-plagers,
Tabbaerd-slepers, Ringhe-draghers,
Om een glimpende aerde klyt
Leenen haere tonghen uyt.

Angina periere fratres, periere sorores:
Angeris? angina tu periisse putes.
Ad J. a Royen.

---

de Agricola pastore
Rheno-burgensi.

Agricola Agricolas Deum docet excolere agros.
Non tamen agricolæ fœnoris instar habent.

---

1. Suffusio.
2. Vertigo.
3. Epilepsia.

℞. Theriacam veterem, quantitate pisi, macera in vino Hispanico, involutam oesypo, & calefactam auri inde.

In Angina ℞ Oesypum, madefac in Oleo, & applica collo, sub mento.

Quare Pharmaca tam multa ingrediantur simplicia. J. Bapt. Montan. in IX Rhasis. p. 322.

Bechium, Tussilago, Farfara. idem

Theriaca si mucescat, fallacia manifestum signum, nimium affusa aqua aut similis liquoris, nisi forsan multo maxima portio Mellis adsit, qualis fere solet esse fucus Amsterodamensis Theriaca, unde ubi, ut & apud alios, species non repurgata pulverisantur, ut ut maxime elegantes easdem prostituant.

qui se Officinis vendere ait ℔ i. (Exvi) viginti duobus solidis: sed emit apud eundem 6 florenis. J. Hasius

Purgationes menstruas in mulieribus sistit cucurbitula maxima juxta mammam defixa. Hipp. II. Epid. sect. 6. p. 1053. G.

Gravissimas aurium dolores affixa cucurbitula tollit. Ib. 1056. D.

— cavendum sedulo ne dum nimium extrinsecus adhibetur, materia assidua indurescat nec postmodum ullo modo fugari posit. Ideoque malunt quidam pauculum Olei, ut puta Amygdalar: amarar: adhiberi, quo materia morbifica liquefacta dispellatur.
Alij Ol. Anisi.
Ol: e Colocynthide quod venenati continet.

Sic in Podagra, Chiragra, Arthritide, nimium calida tenuiorem materiam morbificae portionem, crassiore relicta & in tophum abeunte in articulis, educunt ac sic majus periculum imminebit.

Sunt qui lapidem Bezoardicum, sunt qui Theriacam potentiorem ferant.

Errhinon seu Caputpurgium lene ad Fracandos capitis affectus. apud Aginet. T. 100. in Epist. Diodis. NB.

In Albo Clar: PERSINI. XIV Cal. April. 1607.
PERSINUS tua concitata Puppis,
In fluctu medio natare mavult.
PER FLUCTUS mea fluctuans CARINA,
Exoptat medio sinu teneri.

~~Quid Formica ageret? cum nummis & Horrea plena tollere dentes Lupum~~
~~Nec Carnifex potuit frangere colla Lupi.~~

Persinum Simium & Sinorum conteret usus.

~~4~~ Bauh: ~~47~~. Anat: inst:

p. 47. o.

Valvulas tales A° 1626. in pluribus alijs venis observavimus, ut: Axillari, Jugulari, Mediana.

Usus ne sanguis praecipitetur ad remota membra, atque ibi aneurysma faciat. Objiciunt

Alij, refluxum eas impedire ipsius sanguinis ad originem suum. At falsum eorum opinionem esse, arguit, quod sima sui parte originem, gibba vero partes nutriendas spectent.

Alij itaque eo fine factas existimant, ne alit in pedum ~~extrema~~ intimas, aut brachiorum extremas partes nimis facile delabatur, Sed non tantum eas descensum impedire manifestum est, at vero et praecipitem ascensum; cum et in jugularibus dicto modo constitutae reperiantur.

p. 53. b.

Unum tantum renem in cane dissecto vidi. XX.° Martij. 1626. Leidae.

Nota. a. quod author hoc loco se neget caninos renes describere, solum humanos. p. 55.

dissecta renum cava parte, processus mamillares in ijs primus observavit Rondeletius. teste Posthio observ. in Columb. 507.

p. 122. z.

Dextra auricula quadruplo major sinistra, posita est prope ingressum venae cavae et venae arteriosae in ventriculum dextrum Cordis: sinistra vero prope ingressum ~~[illegible]~~ arteriae venosae, et arteriae magnae seu aortae — a —

Est ergo et alter ipsarum usus, ut sint cordis promptuaria .i. attrahant alimentum ipsi necessarium. ibique semper aliquamdiu sit in promptu!

Moventur eodem motu quo Cor, συστολῆς nempe cum διαστολῆς, quis a diverso principio. Cor. n. ab insita vi.

1.us usus, ut sua mollitie fulciant vasa.

potissimum apparent in Venarum maximarum divaricationibus.

Usus ergo impedire, ne nimis ἀθρόως partes ab exercitatione incalescentes sanguinem ad se trahant, ac exin inflammentur.

O: Heuer: Anatom: ch. h. c. xxvi.

$\frac{1}{11}$ Decembr.

Macula luridæ, quæ in peste minutæ in cutis superficie apparent, majoris versus ossa progrediendo deprehensæ sunt, cut a° 1612. In Nosodochio Leydensi dissecto cadavere a peste, quæ eo tempore Epidemia, ipsum periostium totum luridum continuo squallore repertum; neq3 hæ signum verum pathognomonicum pesti peculiari: cum et in febri puncticulari totis accidant.

Reliquarum corporis partium densitas humidam reddit alvum, earundem vero humiditas alvo duritiem infert, etenim humida per meabiles poros dissipando, id q siccum alvo relinqt. & ctra.

Sic cute densa alvus laxa, cute rara alvus densa est.

Mulieres difficilius et tardius inebriātr quam viri, eo quod ventriculus frigidior in vinum ñ tam facile nec propere agat: ut neq3 vinum in cerebrum frigidius.

Epidermis Æthiopum non a Solis ardore, sed a nativi tempie et partium constitutione nigra est, quæ subinde derasa identidem nova ñ minus nigra renascitr.

Eorundem cutis nostra magis albicat.

Partes q̄dam regunt nec reguntr.
——— regunt et reguntr.
——— ñ regunt et reguntr.
——— nec regunt nec reguntr.

Diocles, qui primus anatomen publice docuit, iv praeter membra et artus ventres corporis esse statuebat Caput, Thorac: ventrem, vesicam.

In levi sublatione epidermidos ab ustione sufficiunt apientia partis supposita poros, ut Ol: Simplex. Atramentum, etc.

Sic qui fundunt tormenta bellica, ubi se adurunt, partem affectam inunt atramento, postea lacti acido.

Qui in Indiam navigant, illis plerumq3 pinguedo abdominis ab ardore liquatr, atq3 hinc in ardentem incidunt febrem.

Quod accidit nobilibus, qui in Classe Verdoesy obiere, quorum corpora aromatibus condita, in Hollandiam transmissa, ibidemq3 dissecta st nulla .a. pinguedine existente in circuitu peritonæi, ejus congeries inferius repta ē.

In adhibendo fontanella sedulo curandum, ut etiam panniculum carnosum transeat.

Regio ventriculi, seu hypochondrica fere solet esse sentina omnium morbor:

Apoplectico (cui omnes facultates languent propter noxam illatam cerebro origini nervorum, qui & sensum et motum reliquo corpori largiuntur ac proinde immotae partes remanent his non peragentibus suum officium, neque ulla respiratio peragi potest.)

Solet dextro hypochondrio applicari cucurbita, quae trahat versus originem humorum peccantis humorem: sed id non fiat, nisi valida adhuc adsit respiratio, alioquin debilem pessundaret, eo quod propinquum diaphragma ad se traheret; hoc ergo in casu cucurbita ponenda sub mento.

Galenus sibi summam famam attulit a curatione Civis R. cui jecur inflammatione gravi vexari omnes medici judicarent: ipse tamen, quamprimum limen ingressus aegrum aspiceret, nihil periculi ab inflammatione esse, cum viridus adhuc constaret faciei color, doloremque sublimem juxta VI aph. 7. esse judicavit: multo ergo contactu deprehendit sub dextro hypochondrio locum mollem, ubi abscessum pronunciavit ab humore haerente intra transversum & obliquum ascendentem musculos, facta ergo sectione, et effuso pure liberatus est.

In hydrope nondum confirmata nec viscere aliquo devicto omnium humorum simul evacuare licet, facta sectione,

Si autem viscus aliquod devicerit repente evacuare non licet. juxta aph.

~~Si autem secti~~ Sed 1.° die & 2.° ℥iv. tertio ℥v. 4.to ℥vj. usque ad 12.um diem, quo reliquum fi. a. sectio (alleverando cutem) 4 digitis ad latera uno deorsum inclinando ab umbilico, in dextro quidem latere, affecto liene, sinistro vero affecto jecore. nunc ubi vidissent naturam subinde aquam hanc per umbilicum evacuare conantem, eadem via per aptum tubulum apposita spongia ad aliquot uncias subinde extrahebant.

de umbilico.

Accidit D. Oth. Heurnio ut vocaretur ad infantem recens natum, cui, dum sustineretur in sinu mulieris vicinæ (obstetrice occupata puerperâ in lectum collocando) ex umbilico sanguis tanta copia profluxit (non enim mulier rationem vulgarem præligandi umbilicum noverat) ~~sine~~ ut copia sanguinis ex inopinato & omnes tunicas et ipsum indusium penetraret. Vocatus Heurnius vino & sacchare refecit vires: neque hinc infans unquam postea gravibus febribus & morbis vexatus est, qui ante natos ab eadem matre misere cruciaverat.

Videns mater ab hoc sanguinis noxii profluvio prolem prospera valetudine frui, rogavit eundem Heurnium ut ~~quem~~ quem postea in lucem ederet simili modo liberare vellet; jussit ergo ut diligens haberetur ratio temperamenti et constitutionis roboris, quæ ubi constarent valida esse sanguinem misit

Confisus potissimum vulgari apud Arabes praxi, ubi recens natis sanguis extrahitur, aliquando ad ℥ij.

In Italia vulgare ~~est~~ cum rustico ~~perforando umbilicum digito, massamque~~ flatulentam extrahendo ~~curare~~ coli dolorem. Empir.

Olim etiam cucurbitam ignitam umbilico in eodem affectu applicare solent.

Topicum in peste umbilico imponi solitum.

In dolore iliaco apud Arabem | Pass: Iliaca
Dodon. prax.
observ.
Val: Cordus. p: 532.

Melichius de Comp: medicam.

9/14 Decembr

Febris Syncoptica humorosa Galen

In hac putrida, propter virium imbecillitatem, vena minime secanda. (in cæteris .a. semper) Hac qui corripiuntur, de repente moriuntur, constantibus sæpe mente et animo ut Lugd. accidit Petro de Nestre Med. studioso.
Exhibent nostri practici in hoc malo Hieram cum Syrupo solutivo laxativo.

Si quis multum potus ingurgitaverit, continget eum statim mingere: Cum .a. via per quam materia urinæ vehi soleat, longior et anfractuosior sit, quam quæ tam citam evacuationem ferat, Bauhinus proverbi multum ejus potionis existimat per venas quæ in fundo ventriculi apparent in simam jecoris, atque inde in venam cavam, postea emulgentes, Renes, Ureteres, vesicam atque hinc emingi.

Periodica ventriculi concoctio tantum potest, ut præcipue in debilioribus si vel semel ordo periodi aut invertatur aut prætermittatur, magnam noxam adferat

Ventriculus cibum arcte complectendo et comprimendo coquit: atque hinc in veneno assumpto, tonum ejus facile dissolves, si Ol: pro vomitorio exhibeas, cum is antea a veneno quoque aliquo modo debilitatus sit
Præstat Ergo exhibere Butyrum colliquatum, quod minus penetrat quam Oleum.

In vesica excernendi tonus solvitur, nimia distentione a retenta urina. Quali invenia obijt Leidæ Medicus, dum in convivio præ pudore a mensa discedere nollet. ac postea volenti non resisteret.

Herc: Saxonia cap. de vomitu.
refert amiciorum quandam apoplexia laborantem a suppressis mensibus pravos vapores in stomachum dimittentibus, cum subinde cibum assumere vellet evomuisse IX lb. sanguinis et LXXX carnosæ substantiæ.

Pill. cephalicæ, vel ad purgationem in Paralysi, tribus quatuorve horis post cœnam sumendæ.

Pill. in stomachi affect. paulo ante cibum

Pill. Cat hol: ipsa aurora, duab: tribusve horis ante consuetum surgendi tempus.

Solent in debilitato Stomachi
Topicum tale adhibere, a quo sæpissime in lethalem suppurationem Hepar abierit (eoque facilius, quo visceri hoc calidiq;) tale .a. olim in Italia.
℞ Cineres calidos, insutos sacculo impone hypochondrio sinistro,
Meliora et usitata omnes Quercinum asseres calefact. topica. vel ut
Pellis Vulturis, et in postr
Emplastrum ex antiq. Theriaca.

Sanguinis vomitus ab ἀνευρυσμάτος factus in Arteria fundi ventriculi. vide Dodon:

Stomachus vulgo continet ix ℔ medic: .i. duas stopas et pintam vini.
mirabiles Historia Strenuorum potatorum apud Plin: XIV. 22.
alius tres congios .i. VI stopas,
filius Cicer: duos — — .i. IV.
Stomachus et Cor pp Sympathiam

Puella quædam ob suppressa menstrua triennio febri laboravit, et intra VI menses a cibo vomuit Sanguinis ℔ 64.
Carnis ℔ 80.

quibus vinculis dissolutus
Lien innatare intestinis deprehensus in muliere secta.
Lien annectitur sine mira cum Stom: sympathia unde et Epigimus fieri pt.
ventriculo per Vas breve.
Diaphragmati } per peritonæum.
Reni sinistro }

Hepar magis adstringentia, minus apientia:
Lien minus adstringentia, magis apientia requirit
Topica .n. resolventia sine adstrictione hepar corrumpunt.

Quibus melancholicæ maculæ in ventriculo, a Liene vas habent si adsit erosio, a veneno est, q cum non adesset in secto corpore ab Ott. Heurnio a suspicione liberabatur insimulatus exhibiti veneni

Lien { consumi, exscindi, aduri, contundi } minime pt cum fructu, rationes manifestæ

Polypodii usum in Liene schirroso vide apud Dioscorid

Emplastrum opt:
℞ Cicutæ M iiij.
Ammoniaci ℥ ß.
in acerrimo aceto
cera q. s. cum ol: Amygdalino, ebulliant ad consistentiam Malagmatis.

Asplenium ipsum prodest ejus decoctum nocet Lieni.

5/15 decemb.

Contorquetur aliquando Hepatis fibra inferior, unde immanes dolores, q̃ percussione dorsi restituitur.

Magna Sympathia Hepati cum Diaphragmate, tum ratione viciniæ tum venarum phrenicarum.

Gibba Hepatis cacochymia utplurimum p Hæmorrhoidas externas et urinas expurgatur, (Simæ vero p alvum et hæmorrhoid: intern) sæpe etiam p alvum cum fecibg, quandoq̃ diversa via illac evacuari contingat.

Œdema nullum fit in Hepate, q̃a tenuis pituita consumitur et evanescit: crassa autem ad tenuiores venas, eã non admittentes, hæresçit et indurescit, fitq̃ Scirrhus.

In venæ-sectione prorsus caco-chymis aliquando propter ~~pituitam~~ album effluit sanguis omnino albicans. In Biliosis a bilis redundantia flavus.

Cadaver sectum memorat O. Heurn. sine folliculo bilis, cujus loco tenui membranula suspensus hærebat lapis.

Galen. lib. de purg: medicament. 6. refert herbam quando ἀκμάζουσαν nominari consuetam.

vide et Petr. de Osma in epist ad Monard. medic. 4 narrat Judæum quendam multos Hispanos a multis morbis liberasse succo unius herbæ æmagogæ illinendo axillis et articulis; additq̃ nullis necq̃ precijs necq̃ minis adigi potuisse, ut eam Hispanis cognitam faceret.

Platerus et alij statuunt causam Incubi in Hepate, a vaporibg crassis ad Cor, deinde ad cerebrum elatis, phantasiam obfuscantib. etc.

Quod a. Noctambulones qdam fiunt fieri a Calidissimo Hepate et Corde tenuissimos subtilissimosq̃ spiritus cerebro largientibg, q quamvis somniantes (imprimis a. brevis statura) agiles, ne phantasiam eadem operantes faciunt.

In folliculo Fellis Histricis lapis Malacensis. de quo Garcias ab Horto. I. 46.

Similium autem virium lapidē nomen tenui missum O. Heurnio a Gubernatore Indiæ Carpentier. Præcipuum hoc Alexipharmacum ad grana aliquot exhibitum.

refert Bellon. III. 46. in Turcia Judæos curiose colligere lapides ex Cysti Bovis, q̃ præsentan: remedi in Ictericis, quales ibi plerumq̃ Judæi.

Sunt qui ductus Bolodochum, (q aliogn in intestinum inserits) in ventriculas fellis excrementum evacuat.
Cura .a. hujus mali, licet difficilis, tamen p intestinum abigi pt fel hoc remedio
℞ Pillo. N.o 1. de Hiera simpl.
alternis semp dieb: per unum, duos, aut aliquando etiam tres annos.

An vena resecta posit regenerari?
Galen. XIV. meth. med. 6.
non nisi intra annum XXV.

Aretæus II. morbor: acutor: cap. 8.

In Pancreate focus oms febrium intermittentium. Fernel.

Contingit ut aliquando copiosior multo excernat qdes ingestus est potus: cum nimirum Pancreas se exonerat (per sui rarefactionem) serosum humorem renibus communicando.
Si qui multum sudent aut mingant focus morborum e pancreate hac distributione avellit.
Pancreas quandoqs in scirrhum abiens duodenum comprimit: quo fit ut æger cibum om vomitu remetiat. quales casus in duobus vidit O.H.

An incisio in Renibus fieri posit sine periculo? Affert casum Cabrolius a se expertum.
J. Henrmius Polono ephoro Ranunum adfuit, dum incidi sibi curaret Renem exulceratum a lapsu e curro.

Cabrol: observ: XXVIII refert Lienem se vidisse dissectum e corpore XIV librarum: a tumore sic extensum.

Hipp: III Epid. 6. 6.

de Calculo ?

In calculo si armillæ fricatæ digitis contrahant et evanescant, multum calculi pericul. Sin tota permaneant, metus futuri calculi.
In motu .a. calculi:
℞ Terebinthina lota aqua Alkekengi ℥j.
Cassiæ ℥ß.
Pulv. Glycyrrhizæ ʒiß
cum sacchara crystallino fi. Bolus pro duabus dosibus. alia apud Heurn. prax. p. 163. a.

6/16 Decemb.

Vbi Phil: de Marnix D. de Aldegonde corpus condiendum dissectum esset, reperti in uno Reno L, in altero LXI lapilli: cum tamen nullus ipsi antea dolor nephriticus obortus esset.

Fernel. VI. Pathol. 12.

Cataplasma ex Napo
Ol: Scorpionum

In calculo vesicæ sæpe prosunt Clysteres ob viciniam intestini recti, cui incumbit vesica.

Calculus plerumque affligit pueros ante XIVum, et senes post LXmum ætatis annum, ob imbecillitatem facultatis expultricis musculor: membr: vesicæ.

Q. An læsa substantia vesicæ lethum adferat. Cabrol.

Signa pathognomonica calculi
dolor in mictione.
post
ante } gram.

Calculus in vesica exploratur vel immittendo digitum in sedem. vel instrumento chirurgico (Seratoro) per penem demisso dum in calculum illidendo duritiem ejus præsentiscit. Fallit a. tribus modis posterior hæc ἐξερεύνησις. I. si viscida massa calculum obtegat. II. Si propriæ alicui membranæ inclusus hæreat. III. Si delitescat sub orificio in inferiore cavitate.

Lapis induratus non nisi incisione tollitur. Dum medium induruit, aut coaluit resolvi potest, non acribus, sed levibus.

De Adamantis usu in calculo, vide Gars. ab Horto. I. 47.

De Succo Limonum, vide Holler.

Hernia humorosa sæpius sinistrum quam dextrum testem affligit

Contingit, præsertim in humidioribus regionibus tensionem membri oboriri, quæ herniam mentiatur acri suo dolore, curabitur autem pedes aliquantum divaricando et corpus posteriora reflectendo.

Cabrol observ: 3.

Radix Osmundis in totum absumit σαρκοκήλην, sive herniam carnosam

Succus Semperviri perinæo seu interfeminio impositus cum aceto Hæmorrhagiam sistit.

Herniæ carnosæ ~~et~~ cum humorosa conjunctæ cura, apud Aq. Pendent. part. 2. Oper. lib. 1.

Partes corporis maxime sensiles Oculus, Membrana audit:, Glans penis, Perinæum.

Crystallina orta primum Bononiæ, quæ in lue, Glans statim a coitu in livores attollitur.

Cura

℞ Baccar: Junipi Mij
Decoquantur in aceti acerrimi ~~tt~~ ℔iiij, in expressione tepida foveatur Membrum virile, postridie in simili decocto hederæ.

Bubon: { veneria in superior: / pestilent: in inferior: } glandulis inguin: fiunt

Fiunt interdum ulcera ex defectu naturalis facultatis circa os sacrum, ut et in morbis diuturnis materia morbifica eo migrante, et exasperata sede a longa decubitu.

Cura. Emplastrum.

℞ Cerusæ duas partes
Minij facticij unam partem
Ol: sex partes
misc. fi. Empl.

 7/17 Decemb.

THORAX.

Hip. aph. VI. 5. & in dūz Paraūm XIV. 11. 12.

Os sternūm tesum et exesūm interdūm anferendūm dūcens Galen: abstūlit eūm parte pericardÿ bono sūccesū. VII. 13.

Adhaerens pūlmo membranae pleūrae & eam attrahens Pleūritidem saepe mentitr, ūbi vena sectio (q alioqn in omni Pleūritide instituenda) mortem aūfert ob virium debilitatem. Adhibend. ergo dissipantia & calidūm innatūm corroborantia.

Graecis } Arabibus } κατ' ἴξιν { in eodem / in oppos } lat.

Fontanella in brachio† faciendas sedūlo cavendo a tendine mūsculi vel ab ipso mūsculo, cūjūs vūlnq saepe fūisse lethale deprehensūm: At Taliacotiūs cūm ex hoc mūsculo nasos excidisse & efformasse dicitr, exterius tantūm tegūmentūm, cutem scidisse intelligitr, intacto mūsculo.

† pūlmūm versus inferiora.

8/18 decemb.

In pūlmonis parva solūtione continuii prosūnt Fl: sulph: & alia lambitiva.

Aliqūin ingravescens cūratū difficilis, cūm in ppetuo sit motū.

Galen IV de loc. affect: cap: ūlt: circa fine. de Antipatro ex rupta vomica Syncoptico.

Totūs pūlmo scirrhūm n̄ cotrahit, quamvis n. a vicinis malignis aliquem hūmorem propter sūam porositatem facile recipiat, cūm tn̄ nimis is crassūs, ūt qui spiritūoso delectatr alimento, ppetuo ejicit, vel in imbecilliorem deponit.

Dolor Tabidis, Pleūriticis, in scapūla a connexione pūlmonis

Sylvat: observ 80. refert se vidisse pūlmones omnino indūratos & instar vitri,

Nasorūm haec efformatio in his frigidioribūs regionib: locūm n̄ habet: eo quod ab ambiente frigore saepe calor innatūs a periphria ad centrūm agitūr.

Pleuritide—

In Pulmone inflammato bis terve venæ sectionem instituebat Aretæus ratione causæ antecedentis et conjunctæ.

Riolanus vero in copiosa vacuatione prodesse quoque existimabat ratione tam conjunctæ.

In Pericardio nascitur a defectu humoris Marcor et tabes, a redundantia palpitatio.

Sanguis extra sua vasa semper concrescit, nisi exceptis Cor, et Hepar uterinum.

CAPUT.

In Ardore imponuntur fol.a Brassicæ rubræ cum Butyro

In scarificatione cucurbitularum eadem fol.a imponuntur, videntur n. modice refrigerare

Omnia ossa teguntur periostio, Exceptis IV.

De Soda temporali vide Avicen. tertii fen. 1. tract. 2. cap. 1. et seq.

Cranium constituunt { Exterior tabula. Diploe (quæ [illegible] medulla dicitur). Vitria tabula.

Si os denudatum, vulnus penetraverit, æger conciderit, et subveniat vomitus aut alvi solutio sign: Pathogn: læsæ meningis.

2/19 Decemb.

In Rimæ exploratione infunditur Atramentum.

Quo tempore solent corporib. detrahi Sanguinis ℔ iii vel iiii. Nostra corpora non ferunt excessum ℥ viii.

Tempore hyberno magis spatium est inter meninges crassam ~~et~~

Talparia est erosio cranii a maligno humore, ut in lue venerea contingit.

In lue venerea.
Rhabarbarum, Argent: vivum
Decoctum ligni Guaiaci.

In Terebra si metus sit ab inflammatione diploes, immergatur Aq. Galen. ~~VI~~ ~~mett. med.~~ 6. Rosaceæ. ~~de~~ vel ut facili: spatio Ol. Ros.

Rima seu fissura dignoscitur
1. comprimendo os et nares, sic in rima ebulliet.
2. manducatione nuc: avellan: vel amygdal: nondum excortic:
3. Hippocr: masticatione rad: Asphodeli. Ore tenendo fissum extremitatem unam, manu alteram, idemque pulsando.

Q. An os vacillans eximendum: quæstio agitata Leidæ inter medicos in statu Clariss: Spiegelii anatomici Patavini læso capite ab aliqua cranii parte vacillante: quod non eximendum statuebat D. Heurnig, cum non adesset, qui signum esse solet mortificationis.

Finis 2/19 Decemb.

Jacobus Carpus Berengarius de Vulnerib: Capitis.

Arantius

Emplastrum Diachylon.

Ol: Hypericonis.

℞ Flor: Hyperici macerentur in Ol: com. sub Sole. postea colatur, vel sequenti anno possunt renovari, vel ueo anno sæpius, si velis coquere, quæ coctio fit lenis (ut in oleis. aromaticis et floribus ru„gatur.) usque dum Ol: igni injectum ad guttas aliquot so„num non edat dum ardet. Coctio oleo requiritur si mucum contrahat Oleum.

Nota,
Fucum fieri in Ol. Rosarum dum addunt Alcanna radices, (quamvis secundi: facultates non noceant) Orcanette dr. Anchusa Bod: 993. credunt imperitiores tum rubrum colorem Oleum a Rosis nactum, cum sit a Radicib. Alcannæ.

Laudani gr. iij vel ad summum iv, Dosis

Tarantula Syncopen infert suo morsu, curantur a. sola musica.

Aq. Vitæ Matth. in Syncope, sed si a suffoc. uteri oriatur sine Mosche sit, alias cum eo.

Unguentum Hypericonis.

H. Augenius de febribus com„mendatur, quia ejus Discipulus præceptorem eadem speculari solitum affirmavit.

Mercatus nimis prolixus.

Trincavellus quasi. improbatur D. Henr. Florentius ad cœlum tollit.

Cur jejuno magis fœtidus et ve„nenatus aër noceat, quam saturo?

~~Fallitur Galen. qui in Balnea tepida nos ingredi jubet statim a cibo.~~

Quid curet dolorem capitis ab odore excitatum. An humida? at non a siccitate excitatur, An frigida? At non a calore exci„tatur.
Sunt qui mutari aëra suadeant.

Hipp. II. de morb. p. 960

Hydropica corpora ~~obnoxia~~ sunt apta generandis ejusmodi fibrillis, quales cernuntur in adnascentia Pulmonis cum Thorace. Falckob.

Pulmonis adnati costis nullam aut certe minimam spirandi difficultatem adferunt; quoniam idem totius Thoracis, qui Pulmonum est motus: siquidem motus necessario Thoracis motum sequitur propter fugam vacui; Thoracis autem motus pendet a motu Diaphragmatis, quod inferioribq costis annexum eas immediate, Cartilagini ensiformi seu ossi pectoris quoque annexum, per hoc costas superiores movet.

~~Ad Clavos in ped. digitis (430~~

~~Primum pedem lava & macera quasi digitum in aq. tepida, desciso clavo deterge, et imbue succo Sempervivi majoris, postea impone folium ejusdem dempta pellicula interiori. Calcei sint circa digitos latiores.~~

Praestantior Ostrea coquendi modus est, ut bulliant in jusculo carnis, vel capi, miscendo sub finem aliqd Piperis & Sinapi. Cal. 1º hum. 2º gradu.
Cruda multum sapida tum nocent.
J: Fontan. III de aliment. 57.

Sunt q inter duas scutellas bullire sinat in proprio liquore et vino, addendo butyrum, salem, piper, & panem cādidum minutissime contricatum. Bulliant. q.s.
~~[illegible]~~

Mensibus in quibus, R. sunt Ostria bona magister.

Rhasis remedia tutissima.

Potio ex Cydoniys confecta, & vespi sumpta ebrietatem tollit, & appetitum auget.

Olibanum in Vulneribus, Diosc.
Serapio

Plato, ap Gal: IV de us: part: 13.
Ditiores sapientia ad virtutes perveniemus, si verba neglexerimus.

Kent u selven.
Beloofte maeckt schuldt.
Τὰ ⊗ ἔτις τὰ καλά.
Microcosmum cum macrocosmo conferre.

Senec. ep. XCV.
Quid tu illa ostrea, inertissimam carnem, cœno saginatam, nihil existimas limosæ gravitatis inferre.

2 h

— q̄ sint v̄ herbæ cōes. J. Tirnam. 3.-c.

— Deglutitio cibi potusve an sit animalis, an vero naalis, an sit et naalis et aalis: Sunt qui Oesophagi tunicam exteriorem musculum existimant (ut et Spiegelius Anatomicus Patavinus) ac proinde Animalem esse probant exemplo deambulonum, qui e pedibus suspensi etiam integros scyphos exhauriunt.

reprehendit D. Plemp.

— Imberen-hout. / Lignum Juniperin:

— Unde ventriculus sinister Cordis recipiat sanguinem, vitalis qui sit futurus mãa sanguinis vitalis: an per medium interstitium e ventriculo dextro, n̄ videtur, cum id crassius sit externo circumsepto: nec hoc minus porosum quam illud, nisi quod accedat superficiaria cordis membrana: an ergo calefactum sanguinem a Corde viscere calidissimo per eos poros transsudare dicemus; neque hoc videtur, cum sic magis transsudaret sanguis vitalis, utpote calidior, tenuior et subtilior: an vero sanguine turgentem ventriculum sinistrum n̄ permittere refluxum in dextrum dicemus, eodem modo ut fit in vesica, q̄ distenta urina interiorem membranam apprimit exteriori, ut orificia, q̄ non se mutuo exosculantur, quasi claudantur. An vero per anastomosin q̄dam vasa hic se exosculari dicemus.

2 h.

Utrum mulier citius inebrietur, An vir: Prius statuit ~~[illegible]~~ D. Leonis. p. 73. propter cerebra debiliora, spirituumque paucitatem male vaporem vini discutientium. Contra Posterius statuit D. Heurnius, tum propter ventriculi, tum cerebri frigiditatem, multamque contentam humiditatem, in q̄ non ita facile agat vinum. Ansi vino victæ, tum facile ad se redeant.

Non etiam Corbovinum meatus sensiles habet, cum crassius sit et densius multo humano: nec tamen sanguis naalis tenuior est, quam in hoie, sed multo crassior: quare et porosius interstitium esse debuisset.

Columbi opinio videtur p̄stare, ut dicamus venam arteriosam in pulmones sanguinem naalem deferre, ibi p̄parari ac aëre recepto p̄misceri infundique in ventriculum sinistrum p̄ arteriam venosam: cum tantum duas valvulas h̄t, ne dum sanguis vitalis efficitur in ventriculo sinistro, fuligines una cum eo sanguine in Arteriam magnam expellantur, sed a pulmone recepti, p̄ Arteriam asperam expellantur.

a aliter atque in similibus [illegible]: Sanguis vitalis, naalisque permiscens

A: Falcoburgius in Anatom. IV.o Febr:
ch. h. c. xxxvii. ~~...~~

1.a **CUTIS.**

Cutis mediæ consistentiæ inter { Nervos. / Carnes.
unde quibusdam dicitur Gal.
Caro nervosa. — Nervus carnosus.
reliquar: partium temperatissima
maxime in volis manuum, et plantis
pedum: omnium maxime in digitorum
aciebus.

Acutissimi sensus est: quo fit ut
in sacra script: prohibuerit Deus
ultra XL plagas infligi malitioso.
Chinensibus seu Indis in more est
percutere suras seu tibias laminis, si
quis supplicio dignus habitus sit,
quæ in supplicio multos mori me-
morant, propter acerrimum dolorem.
~~...~~ In cutem oes Nervorum extre-
mitates desinunt, neque hi modo sed
et venæ et arteriæ: quor: oscula cu-
ticula tegit.

Porosa admodum est cutis, et lucem facile
transmittit (quum in mortuorum cute
videre sit, quanto magis in vivorum
ubi pori per frigus nondum constricti
sunt) quo fit ut optime 1 Hearn.
aliam cutis rarioris, aliam densioris
texturæ esse dixerit.

Cutis rara melior ad excrementorum
fuliginosor: tertiæ coct: excretionem.
densa vero melior ad externam
aëris injuriam

PINGUEDO.

Hanc, quæ inter cutem et panniculum car-
nosum est, pinguedinem incognitam
Galeno fuisse existimant aliqui, quos
inter Andr. Vezalius.
et in epist: ad Jacob: Roelandts. 1546. Basil:
Hoc inter alia argumenta proferentes,
quibus asserant ipsum nunquam humanum
secuisse corpus. Quod ubi necesse fuit id
satis ostendere Gal: II. de temp. 9.

In Medicina usus hujus pinguedinis satis
est insignis. modice n. calefacit, hu-
mectat, emolliendo tumores, doloresque
leniendo.

V.o Febr.

11.a **MUSCULI.**

Musculi ἀπὸ τοῦ μύειν, qd est contrahere,
sua n. natura perpetuo contrahuntur,
quamvis non semper una parte, in qua
inseruntur, cum obstent Antagonistæ,
quales omnes musculi habent,
præter sphincterem ani, et vesicæ.
Non. a. vincit unus musculus suum
antagonistam, nisi imperante voluntate
a cerebro nova vis infundatur,
quemadmodum equus sessorem vehens
lento graditur gradu, nisi sonante
flagello et admissis calcaribus
incitetur.

Musculi recti.

~~Intersectiones illæ, quas in musculis rectis videmus, præter alios usus hunc quoque habent, ut non in nimis profundum abdominis agant, sed eorum actio sit magis sphærica.~~

Sub musculis rectis visuntur inferius quidem rami venæ epigastricæ & his comites arteriæ. Superius vero rami venæ mammariæ itidem cum comitibus arterijs modo supra, ~~m~~ modo longe infra diaphragma (sic nunc visæ longe infra, & præterea ad latera cartilaginis ensiformis e thorace egredientes). Junguntur autem mutua anastomosi in his musculis rectis.
Per hæc vasa tanta utero cum mammis est communio: & vicissim mammis cum utero.
Sed Q. quis ergo in viris eorum usus. Rogo contra quis eorum in avibus usus.

Peritonæum.

Peritonæum (a περιτείνω, quod est circumtendo) quod, ubi vel ruptum vel nimis laxatum aut extensum fuerit, locus affectus est Hernia: distentio autem plerumque oritur in productionibus illis binis, quas vocant membranas ἐλυτροειδεῖς, erumpente portione aliqua omenti aut intestini.

Peritonæum in ~~Capite~~ ventre }
Pleura membr: in Thorace } inter se
Meninges in Cerebro. } respondent

V° Febr.

III.a Omentum.

Omentum aquam non retinet ullam propter poros seu meatus majores contra quod quidam credunt interpretes VII. aph. 56.

Omentum quibusdam adusque pubem distenditur, quo fit ut steriles eas judicet mulieres Hipp. V. aph. 46. quia omentum os uteri comprimit, dum nempe intra vesicam & uterum distenditur.

Usus Omenti defendere intestina ab injurijs duriorum membranar.
II. Intestinorum coctionem adjuvare, quo fit ut Ventriculus eo non cingatur, cum ejus loco habeat Hepar, Lienem, Diaphragma, Pancreas, etc.

Belg: 't Net dicitur, cum mentiatur formam retis propter pinguedinis fibras & minutas venulas & arteriolas.

Q. Wat het net van de lever sy. Levit. IX. 10. An diaphragma. Fallix
Door dit het middelrif wel een schepnet gelijcket (als ismat op het hooft staet. in het welcke legges Lever, maegh, ende milt.

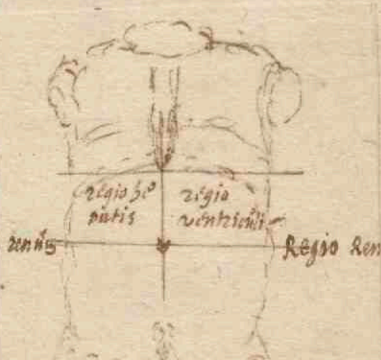

VI.o Febr:

VENTRICULUS. IV.a

Antequam ventriculus cibus recipit, primum Esculenta primum inciduntur a dentibus incisoribus dictis, deinde conteruntur a molaribus; fluida tum redduntur a saliva, postmodum deglutiuntur a lingua, ac per oesophagum in ventriculum mittuntur.

Q. An intestina et ventriculus Chylo, an vero sanguine nutriantur. R. utroque modo, Chyli quidem per poros tenuiores recepti portione meliore. quodsi n. Chylo non nutriatur, unde ipsi tam delectarentur eo.

Refert. n. Stomachus Barbiton pastorale eo liderpijp.

Recepto cibo stomachus clauditur non tantum ut nihil relabatur, aut nimius vapor ad Caput ascendat; sed etiam ut in concoctione aestuet magis ventriculus.

INTESTINA.

~~Het~~ De darmus leggehn ghedraijt door mal" kanders, om datse te minder plaets be" slaen souden: waerom de schippers haere capels oock in een circkel voeghen.

ILEON.

Ileum inepte ab Ileos, utrumque. n. ab ειλειν. quod est circumvolvere.

Fit. a. affectus Iliacus Ileo abstructo, vel a vermibus, vel ab illapsu partis Ilei, vel Ileo instar loci contorto.

CÆCUM.

Circa caecum intestinum valvula observata ab Anatomicis, ne e crassis intestinis ad tenuiora re" labantur excrementa. qua relaxata fit pessimus et fere immedicabilis, ille fatidus Halitus: longe peior quam is qui a ventriculo aut Hepate.

VENÆ MESARAIC.

Contingit ut homo contabescat, ob prohibitam distributionem alimenti ab obstructione venar: mesaraicarum, quod saepe contingit a nimio esu Carnis salsa, casei, lactis, etc.

V.a

Si meatus cholodochus obstruitur, fit Icterus flavus, quem Auriginem vocant, quando universum corpus croceo colore suffunditur.

Os ventriculi inferius, quod Pylo" rum vocant, longe altius est Stomacho.

Ventriculus hic capiebat VII pintas, plurimum vero VIII, vel IX.

Vidit Falcoburg: capientem III stopas.

VII.° Febr:

Iecur. VI.a

Vena porta & vena cava coincidunt inter se per ἀναστόμωσιν.

Fit. a. ἀναστόμωσις tripliciter.

I.° extremitatum osculis se mutuo exosculantibus,

II.° Altera incidente in laterale osculum.

III.° Per mediam aliquam inter duo vasa 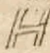.

Sunt qui negent Iecur humanum quinque lobos nactum quos inter Vesal: Fallop: Columb: affirmantque Galenum id scribentem de bestiarum jecore scripsisse; sed quomodo Bovinum hoc sensu quinque lobos habere dicendum sit, non video, cum non humano simile sit.

CYSTIS FELLIS.

Vesica fellis unica tantum membrana prædita est, sed in parte eminenti eam quoque succingit cois Hepatis.

H: Florent: in dissectione mulieris plures quam LX lapillos demonstravit genitos in vesica fellis.

LIEN.

Vas breve in quibusdam unum, nunc tria visa.

Pancreas.

Pancreas post Pulmones pars mollissima.

VIII.° Febr:

VII.a

Caput.

Quandoquidem capite primum in lucem prodimus, & Mors contraria sit vitæ, Funera pedibus efferri solent.

Rotunda figura Capitis externos impetus illudit; non aliter atque Galearum.

CAPILLI.

Radices capillorum videre licet in interiore Cutis superficie, dempta prius pinguedine. unde per cutis poros siccescentia prodeunt fuliginosa excrementa pilorum viam accipientia. [3e cutis] Qui pori si recti sint, capilli recti sin obliqui, obliqui evadunt: At si nimium laxentur, Capillorum fit defluvium.

Resonitus terror chirurgorum & plerumque ægrorum mors.

In magna narium Hæmorrhagia, feliciter Nuchæ frigida applicantur, in occipitio .n. omnium sinuum est confluxus.

IX.° Febr:

VIII.ª

In Cerebro venarum originem posuit Pelops Præceptor Galeni, quod in sinubus illis Sanguinem extra sua vasa reperiret. Sed rami vasorum jugularium, Carotides dicti infernus in hos sinus desinunt, ubi mixtus uterque Sanguis cedit in nutrimentum Cerebri et meningum per venulas reptitias.

IX.ª

Tertium ventriculum eum existimat Falkoburg: ubi duo superiores seu anteriores coeunt.

Ubi transitus ad IV^m. adstat Conarion, et Testes: et sub his Podex et nates.

X.° Febr.

X.ª — Nervi.

Prima nervorum conjugatio (si eo nomine mereantur) sunt processus papillares: in quibus sæpe ad sensum cavitates apparent per quas non modo qualitates odorabiles una cum halitu a cerebro ~~attrahuntur~~, sed ipsum etiam pituitam excernit.

G: Jaccbæus negabat ~~ullam~~ esse cavitatem in Nervis opticis: cum non videret, ob quem usum si nervi magis quam alii ea donarentur.

Ad latera nervor: opticor: visuntur rami seu arteriæ carotides ascendentes ad sinus meningis duræ.

Sub opticis conspicitur iis adhærescens infundibulum, corpusculum exile et subnigrum descendens in glandulam pituitariam

Oculor: motorii scinduntur in VI ramos et disperguntur in VI oculorum musculos.

Nervis auditoriis (versus os petrosum abeuntibus) obstructis, Surditas oritur.

Par nervor: quod vagum dicitur non sunt simplices utrimque nervi, sed multi simul juncti, modo sex

XI.a

THORAX.

Pectus a pectinis similitudine dictum volunt.

Usus mammarum virilium: foeminas continere, ne glorientur se quod habere peculiare quam viri habeant.

Contingit, ut vena humeraria tumidior sit in humero, quam in cubito aut reliquo brachio.

XI.o Febr: / 12.a

VERTEBRAE

Sunt σπόνδυλοι ἀπὸ τοῦ σπονδίζειν, Ita et Vertebrae a vertendo dictae

Per γίγγλυμον .i. coarticulationem (quod γιγγλυμώδη vocavit Hipp.) i. alterum continet, et ab altero continetur: Hoc ut fiat, necesse est conjungantur tres vertebrae, sic in media veritas lucebit.

COSTAE

Costae a custodiendo dictae.

Viro tam XII, quam foeminae: quod .n. Genes. II. 21. dicatur Eva facta ex Costa Adami, repleto loco carne: Synecdochice sumendum est. Costa .n. prius accipitur, pro osse et carne, deinde caro, pro carne et osse; ut liquet postea, versu seq: ubi Evam Adamus de carne sua carnem, et de osse suo ossa nactam dicit.

DIAPHRAGMA.

Diaphragma solum vim habet faciendi lenem respirationem, movendo quidem omnes costas, Spurias immediate, veras .i. moto osse sterni, cui aeque atque costis spuriis connectitur.

Os sternum .i. dicitur Celso Os lunatum, cum semilunulas superius exhibeat ad coarticulationem cum Claviculis.

MEDIASTINUM.

Sunt qui sub Sterno, ad hujus ossis latitudinem in duplicatura mediastini cavitatem statuant: quo loco Zenonem vocem formari asserant statuisse, cum vocem a Corde in pectore formari statueret.
At nullam hic esse liquet cavitatem manifeste, ubi sternum a mediastino diducitur. Deinde Gal: anat: adm: VII. 2. 5. (docens modum optimum secandi viva animalia) Os sternum, circumquaque a vicinis cartilaginibus separatum, sensim novacula a mediastino rescindendo tolli docet.

Duplicata .i. haec Pleura membrana, quae mediastinum constituit, non semper incidit, in medium Sternum: sed et in latus ejus sinistrum, ubi connectitur cum cartilaginibus costarum. (ut in hoc subjecto) tenuis .i. mediastini membrana Pericardium abit: atque hinc sinistrorsum declinante corde, et ipsum declinat.

Pulmones.

Pulmones submersor: corporum distenti a flatulenta materia faciunt. ut post aliquot dies corpus Aq iterum innatet. Cujus Piratæ non ignari cadaveribq primum pulmones exscindunt, antequam in aquas præcipitent.

Pulmones a. calidi, et humidi sunt, tamen eorum ulcera aut vulnera prorsus lethalia, cum in continuo motu sint: ac proinde nullam admittant curationem.

Si pulmones flatibq distendant ma= nifestos poros in eorum extremi= tatibus videbimus: adeo ut stilum ferreum etiam crassiorem immittere liceat. Quid ergo mirum, tam rara existente Pulmonum substia, purulentam materiam ex Empyemate in Thorace contentam, si modo bene cocta sit, per Asperam ar= teriam excerni.

Quandoquidem viscerum parenchymata pleraqß insensibilia sint; Morbi in iis per longum tempus accumulari possunt, inscio et non sentiente homine: qui postmodum subito appareant. Ergo morbi paulatim fiunt, subito apparent.

13.a

Pericardium a Græcis, Capsula Cordis Latinis dicit. quæ constat membrana adeo tenaci, firma, fractuqß contumaci, ut nulla æqß contumax in corpore reperiat: q et Rustici norunt, cum inde sibi crumenulas conficiunt. Harte-blaeskes.

Humor in Pericardio, est Excremen= tum seu sudor Cordis et vicinarum partium, ut: Pericardii, princi= pior: vasorum, etc. Non est absimilis Aquæ, daer vis gestaght wlees in afgewassen is.

Gelyck het kee-water inarescens facit ut et articuli inarescant, et ipsorum motus difficilior evadat. Hoc ne Cordi contingat, datus ipsi humor, qui ipsius motum facilitet, ipsumqß cor conservet ab asperitate et indesinenti attritu.

Oock als een, tegen mis rapper ende gaudiger wil maecken, itselve met eliaeslagge mattrio vertrijckt.

Vezal. VI. Anat: 8. affirmat Candem se aquam vidisse in vivis dissectis hominibus. Si etiam viva dissecentur alia animantia, in iis quoqß videbitur.

Portius Neapolitanus, qui Pinguedinem circa Cor esse negaret pin= guedinem, explosus ap. R. Columb. 329. At Bauh. inst. p. 121. Non Pingue= dinem sed Adipem dici vult.

RENES.

Renes, receptaculum tertij excrementi utilis (ubi suo opere defunctum est) ab ijs attrahitur non tantum ex Hepate, ut reliqua duo, sed etiam ex toto corpore: quem in usum non tantum ramos emulgentes a vena cava, sed etiam ab Arteria aorta nacti sunt. Atque hinc sudoris materia facile in urinas, et vicissim urinae materia facile in sudores abit.

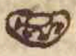

Renum substantia cum sit quoque insensilis, ut reliqua omnia parenchymata, potest in ijs contineri calculus sine ullo dolore.
Sed si exteriorem membranam contingat, orietur dolor.
Major tamen si in fistulis haereat.
Maximus vero si in media cavitate.
Omnium denique maximus dolor nephriticus erit, si in Ureteribus haereat calculus.

VESICA.

Vesica quamvis pars ignobilis maximam tamen vim habet ad enecandum hominem. Hipp.

Praeparantia vasa in hoc subjecto praeter consuetudinem se habebant in utroque latere, et quidem

in dextro. I.° Utrumque vas, vena nempe et arteria solito magis disjungebantur.

II.° Arteria e trunco Arteriae magnae, ut solet, ortum habebat, sed solito altius: supra nempe exortum rami emulgentis: alias enim infra.

III.° Vena, quae ex trunco venae cavae oriri solet, oriebatur ex ramo emulgenti.

in sinistro. I.° Utrumque vas contra quam in dextro latere arctissime per ἀνασομωσιν jungebatur.

II.° Arteria, quae paulo infra emulgentis alias, oriebatur ab ipso exortu emulgentis.

III.° Ab eadem arteria ramus abibat ad renem sinistrum.

I

Koortsen.

Verrotte koortse.

Tertiane, Ander-daechsche koortse.

Anderdaechsche bastaerdcoortse.

5. Quartaine, Derdendaechsche koortse.

Dwalende coortse.

Dagelicksche coortse.

Epiala.

Gestadighe coortse.

10. Synochos

Brandende (Exquisite) coortse.
(niet suyver)

Coortse die wt de herte spruyten

Heertyche coortse.

15. Marasmus.

Semitertiana.

Siechte die int gemeyn grasseert.

Peste.

Coortse met plecken.

20. Kinderpocxkens ende ~~[illegible]~~ maselen

Koortse met flauwicheyt.

Pyne.

Wake.

Syntexis, ontledinghe des buychs.

25. Cataphora

Pyne int hooft in de koortse.

Sweetinghe

Jeuct.

Nieslinghe.

30. Dorst.

Walginge.

Brakinge.

Hick of Nick.

Bloedt in de Coortse

35) [illegible]

36) [illegible]

~~walginge~~

~~Brakinge~~.

Alopecia et Ophiasis. (Hair-uitvallen.
Hoofd-pyne — / des schedels-hoofd-leden
Rasernye (Rasende-koortsen.
Roose des Breyns.
5. ~~Hoofd~~ Roose des Aensichts.
— des van Roose aen de beenen, etc.
Mania. Dolheyt.
Caros. seer diepe slaep. (Slaep-sucht.
Lethargus.
10. Catoche.
Memorie.
Melancholie.
Vallende siekte.
Draeyinge.
15. Geraecktheyt.
Lammigheyt.
Stupor, Torpor, Dufheyt.
Convulsie.
Beevinge.
20 Cloppinghe. Palpitatio.
Ophthalmia. Oogen-vloedt.
Squinantie (Keelgeswel.
Catarrhus. Hoest.
25. Swaarigh adem (Korten adem.
Bloed-spouwen.
Bloedigh.
Pleuris.
Longhe-sucht. Peripneumonia.
30. Sweeringhe der longen, Empyema.
31. Teeringhe.

Vasa Semiꝫ deferentia quamvis cras„ſiuſcula ſint, n̄ tamꝫ aliquam fistuloſitatꝫ, in q̄ stilus immitti poſſit, ſed tantum poroſitatem habent, Ubi.a. ad Prostatas perveniunt, ad aliquod ſpatium iis connaſcuntꝫ, totoqꝫ eo ſpatio ipſis ſemiꝫ communicant. ubi vidi quinqꝫ veſiculas in uno latere post quas corpuſcula glandoſa, ex quibus ſemꝫ exprimitꝫ.

Semꝫ.a. prostatæ non per vas ali„quod in Penis meatum urina„rium excernunt, ſed per inſenſi„les poros.

COR Feb: XIII.° 16.a

In Corde Bubulo reperiꝫ est oſſiculūꝫ in ejus baſi ad latus exorientis arteriæ magnæ, qua reſpicit ve„nam cavam.

In corde humano non repitꝫ, niſi præter naam affectum ſit.

Raoꝫ aperiendi thoracem vivi Ani„malis apud Gal: VII de uſ. part. 9. VII. an. ad. ...

Sunt qui morbum Subſtiæ defendant hoc argumento q

Laryngis, Spinæ dorſi, Arteriæ } cartilagines quandoqꝫ in oſſeas ſubſtias abeant.

VENA AZYGOS.

De vena azygo ſecanda in Pleuritide an ſit vena dextra, vide Schrivel: p.39.

Incidenda in eo latere, in quo ē inflammatio: revellendus.n. humor, κατ' ἴξιν, ſecundūꝫ rectitudinꝫ iuxt ~~Hippocr.~~

VENÆ CUBITI.

Vena Humeraria ſubinde fallat Anato„micum, cum aliquando admodum exilis prope humerum inter cutem & pinguedinꝫ appariat; inferius tamꝫ ad flexuram cubiti multo amplior.

Mediana A.° ch.lo.c.xxvi. duplex obſervata loco ſolito, altera altius ad palmæ tranſverſæ distā„tiam.

PHLEBOTOMIA in

Humeraria periculoſa est propter { ſubjacentem arteriam. / muſculor: vicin: tendines.

Mediana quoqꝫ periculoſa, propter { Nervos / Tendines } ſubjacentes, nudo.n. Muſculi bicipitis tendini in„cumbit, q facile incidi tranſ„verſim poſſit.

Jecoraria (quam et Baſilicam, Axillarum et Internam vocant) omnium ~~tutiſſima~~. Quæ nec { ſubjectum tendinꝫ / propinq: { nervum / arteriam } } habet.

MEDULLA SPINALIS.

Falluntur qui spinæ medullam superius latiorem, inferius angustiorem describunt: nisi quod superius plus medullaris substantia ejus sit, inferius vero nervosa.

Egrediuntur .a. e Spina dorsi XXX nervorum paria, (non .a. per singula foramina singuli nervi, sed multa eorum cumulatio) exortus vero e substantia medullari superior est quam prolapsus ex ipsa spina dorsi: falluntur E. q existimarunt statim e directo atque a medulla egrediuntur e spina dispergi; nam et inferius ferme ad palmæ distantiam excidunt in lumborum vertebris, ad pollicis vero distantiam ~~in~~ thoracis vertebris. Vezalius in defectu peccat: in excessu Laurentius. X. anat. 12.

Investitur Spinalis medulla tribus membranis: quas immediate cohærere falsò existimavit Galen.

Curatio est depulsio affectuum præter Naturam, existentium in corpore humano, facta remedio contrario recte administrato, ut actiones læsæ pristinæ suæ dignitati restituantur.

Quo autem curandi ars recte et conveniente fiat, ~~totum Tripus habenda erit ratio quia in arte curandi maxime sunt momenti~~, quatuor præcipue consideranda erunt

- Affectus — qui exquisitissime ~~erit~~ dividendus
- Locus affectus — alias ~~n. remedium postulat~~
- Remedium
- Circumstantiæ

~~simplex~~ / ~~Unius aut alius~~ — ~~causa~~ — ~~antecedens~~ / ~~consequens~~

~~Affectus~~ est ~~vel~~
Simplex et solitarius
~~Morbus~~
Causa
~~Antecedens~~

Dyspnœa.
Asthma.
Orthopnœa.
Apnœa.

Causæ solventes continuum IV. Massari 20.
- Sectio,
- Erosio,
- Contusio,
- Tensio.

Continui solutio est vel
- Pura, quæ est vulnus ~~in~~ quod vel est
  - Cavum, in quo aliquid } substantiæ deperditum est
  - Simplex, in quo nihil }
  - estque vel
    - Æquale, quod in omni parte eodem se habet modo estque diversum vel ratione
      - Longitudinis, et sic vel est
        - Longum
        - Breve
        - Rectum
        - Obliquum
      - Profunditatis, et sic vel est
        - Summum, quod cutem solam occupat. quod et superficiarium dicitur.
        - Profundum, quod in carnem et subjectas partes inflictum est.
      - Latitudinis, et sic vel est
        - Latum.
        - Angustum.
    - Inæquale, quod altera parte summum, altera profundum, altera latum, altera angustum, etc. est.
- Impura, quæ ULCUS dicitur.

p. seq.

Vlcus, est continui solutio impura, vel ratione

Materiæ, quæ ulceri succrescit, inq; eo progignitur, & vel

- Adhærescit ulceri, veluti concreta, appellaturq; SORDES.
- Non adhærescit, sed defluit, illudq; quod defluit est vel
  - Animatum, ut VERMES, q cum putredinis tum sordis soboles sunt, solentq; in neglecto ulcere generari.
  - Inanimatum, quod vel est
    - Tenuissimum (minime glutinosum, nec subalbidum) subrubrum, et vel defluit ex ulcere
      - Crudo, vocaturq; SANIES.
      - Maligno, — VIRUS.
    - Crassius, glutinosius, subalbidum, q vocatur Pus, quod solet in sanescente ulcere fluere.

Materiæ, quæ Vlceris est caussa, vel

- Continens, q vel
  - Tumorem efficit, unde Vlcus Phlegmatodes. Erysipelatodes. Oedematodes. Carcinodes, q Cancer exulceratus dici solet.
  - Sine tumore [redacted] humore Bilioso, acri, mordaci, unde Vlcus exedens, & ambulans (quod si solam cutim exedat Phagedæna dicitur) Vlcus Cacoethes i. ægre sanabile, quæ q ad Cicatricem difficulter ducantur Græcis Dysepulota dicuntur. &c. p. 11.

  p. 19.
- Antecedens, unde vel
  - Intemperies,
  - Tumor,
  - Varix,
  - Contusio,
  - Viscerum, præsertim Jecoris mala costitutio.

  Hæc cum ulceri quandam pabulumq; suggerant, ulcus agglutinari non sinunt, neq; carne impleri, neq; cicatrice obduci, ni prius auferantur & aliter disponantur.

fr: sic:

Amentia.
Fatuitas.
Catalepsis.

fr: hum:

Caror.
Lethargus.
Coma,
Somnus n naalis.

fr.

Memoria deperdita.

cal.

Phrenitis.
Delirium.
Mania

Bonum, quo communius, eo melius.
Senec.

Quæstiones inutiles vitandæ
Supr: p. 50. Gal: in Hip: de nat: hum: p. 35.
Lips. 1. cent. ep: 13. Seneca. de brev: vit. cap. 13.
epist: 88. — epist: 90.

Acria { irritant. mordent. calefaciunt. } Fluorem concitant.

Amara exsiccant citra { morsum. calorem.

Cremor Tartari ad ℥j in obstructione Lienis pro dosibus vj. ita ut in jusculo aut alio liquore singul: dos: exhibeatur ℈ß.
Constat ℥ — 3 stuf: // atq. 4 st. vel forsan 8 stuf:

Diæta in male affecto ventriculo. A. Massar: consil. p. 13.

Lotionem Capitis inter causas Catarrhi numerat Piso. p. 193. — & 203.
Cum tum lixivia quæ Cephalica vocant poros aperiant. Holler. aph. p. 435.

Caussa ratione etiam morbi sunt vel
{ Primarij. Secundarij.
{ Idiopathici. Sympathici.

Αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων μάλιστα τίκτουσι τὰ νοσήματα. Inter n. res necessario fiendas, nullum majores vires habet, quam aër.
Tempus .1. sig: vide Card: XVIII desibt.
.2. morbi tempora illa IV.
.4. καιροὶ potius quam ὧραι.
.3. Anni tempora.

Ver:	Æstas:	Aut:	Hyems.
Princ:	Aug:	Status	Declin.

c. s. Ver: 22.° (al: 12.°) Martij. II
c. s. Æstas. ortus Pleiadum. IV
f. s. Autumnus. ortus Arcturi initio Septemb. II } mens:
f. s. Hyems. occasus Pleiad. VIII.° IX.° Novembr: IV

A: Vorstius IV.° Martij.

Purgatio est humorum qualitate peccantium evacuatio
quæ si sit { non sufficiens } ὑποκάθαρσις
{ nimia } ὑπερκάθαρσις superpurgatio.

In superpurgatione fit, ut præter humorem, quem educere intendimus, etiam reliqui educantur. Sic Exhibitum nimium Scammonij primum bilem educet, sibi nempe humorem familiarem, deinde pituitam. tertio melanchol. quarto sanguinem. Est. n. Pharmacis com. educere: peculiare vero educere hunc illumve humorem.

σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου θανάσιμον. i. superpurgatio.

φάρμακον. 1. venenum. 2. medicamentum. 3. q. corpus expurgat, evacuat. 4. per excellentiam medicamentum καθαρτικόν.

Sunt et quaedam solutiva seu laxativa. ut Cassia, Syr: Rosar: Pruna.

Sed hic de iis, quae non solum laxant et alvum ducunt; sed et trahunt certum aliquem humorem educendo.

Medicamenta omnia purgantia calida sunt: ac proinde trahunt

Calor enim et fuga vacui secundario trahunt, dolor quoque excitatur a parte calefacta vacuum quod trahit a natura ab eo abhorreat.

—1. Pharmacum debet assumi
2. Calor nativus debet in actum deducere
3. Facultas expultrix debet valere.
4. Debet esse humor analogus: qui expellatur.

His iv positis purgatio fiet.

☞ Primum concoquitur medicamentum, deinde tenuior substantia ad vasa pervadat. Nam et Rhabarbarum colore croceo urinam imbuere videmus.

O. Hieronymus IV.° Martij.

Syncope Symptoma commune omnibus morbis acutis: cujus terminatio mors.

Cura duplex

In paroxysmo. solius Symptomatis ratio habenda, (Est enim vim morbi)
- 1.° excitatione aegroti,
  - 1.° per retractionem caloris ad peripheriam a corde.
  - 2.° per inhibitionem dissipationis Spirituum.
- 2.° Spirit: fluent: celeri reparatione

Extra paroxysmum

Extra paroxysmum Praeservatio locum habet
[Causae: correctione et ablatione syncopes inferentis
Spirituum instauratione.

Excitabitur per retractionem caloris vellicatione

Aures, Nares, Digitus annularis

Concussionib.

Inclamatione: ut aegrotus prosternatur supinus.

Evulsione capillorum: inguinis pubere crinium
Sic in cruciatibus solent crines evelli.

Frictione. 1.° mediocri. 2.° magis debet augeri. Praecipue molliter in pectore manu calido tincto Ol.° Cinnamomi vel Ambrae Ol: macis. Caryophyllor: etc. vel Theriaca cum Aq: vitae sub mammilla sinistra

Si causa mali in stomacho aut Liene praecipue fricetur regio stomachi; ut calor ad vasa magna trahatur

In colico dolore a flatibus cucurbita applicabitur Umbilico magna, cum flamma.

Fortibus fricationibus factis in brachiis, cruribus deorsum prope Spinam, etc. ~~item~~ ungantur partes Ol: aneth. Chamomel:

Lingua fricetur Theriaca. vel ejus loco Sal ori imponatur

Pedes, praecipue in plantis fricentur Vino et Sale.

Fomentatione. Cucurbitulis scapulis affixis. Foeminis in mulieribus suffocatione uteri laborantibus
Inunctione.
Ligaturis.

— Si a dissipatione Spirituum exhibeatur succus Limonum, cum Aq. Rosac. si mulier non sit obnoxia Hystericæ passioni.

~~Fomenta debent~~

Acet. samb. ~~℞~~ ℞. vini odorif. ℥iv. Salis ℥j. Misce. immergantur ~~panni~~ et applic. pulsibus

In

℞ Panis secalicei mensi, Butyri, Chelidonii in particulas scissi an. q.s. intra duo lintea calefacta impone, sæpius renovando.

V. aph: 1.

Σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου. i. vehementiore purgatione. per Helleborum. i. intelligit omnia vehementiora. qualia. Helleborus. Scammonium. Colocynthis.

Helleborus sine additamento { Albus. Gr: Niger. Arab.

Albus per / Niger per violenter.

Convulsiones ex omnibus vomitis lethales Merc. in aph. hunc.

In effodiendis Hellebori radicibus solent sese primum munire vino et allio. Dioscorid.

Valeriol. IV. observ. 2.

Agell. XVII. 15.

Helleborus niger ad ℥j in infuso, cum aliis additamentis, prospero successu exhibuit Schrödl: Præstat tamen non dare nisi robustis.

Helleborum album se in quartanis prospere exhibuisse gloriatur Matth: in Diosc:

Horstius. 18. Martij.

Actu calida aut frigida sensu, Potentia talia etiam ratione judicantur. ut: Piper. quod non reducitur in actum, nisi adjutum a calido nativo.

~~Temperamentum~~ totius Corporis sequitur temperamentum partium præcipuarum Cordis et Hepatis quæ toti corpori alimentum ~~dant~~. ⁊

Crassities naturalis πολυσαρκία, ἔχοντα πολύσαρκος. Non naturalis. Obesitas. Pinguedo. Habitus πολύσαρκος non laudatur, est humidus propter Sanguinis multitud. Εὔσαρκος laudatur in med: extremor:

III Fontes dignoscendi ~~temper~~:

1. Crassities et Gracilitas,
2. Vasorum latitudo, et angustia.
3. Pilorum natura. vel raro { multitud. et paucitatis. Coloris. Figuræ.

Cels: Medicorum non est numerare annos, quod rationibus agunt. Hinc ætates secundum annos dividere non est medici. Hesiodi tempore usque ad centesimum annum sugebant lac maternum. Hipp. l. de diæta. 12.

E Collegio
quod est

25a

μαγάς, ἡ, ἄδος, pons citharæ.
μάζα, edulium ex lacte et frumento, 2. panis biscoctus.
μάλκη, et νάρκη, stupor manuum pedumque ex frig.
μανδακωτόν, amator. osculum.

Ultrajectino & Lovanij:

Si vero quis adeo degener et Barbarus reperiatur, qui Collegium nostrum audeat contemnere, superiorem se judicans, quam qui sanctis et approbatis majorum legibus teneri velit, is nullo Collegarum commodo vel Amicitia dignus esto, neq3 illi quisquam ulla in re commodato.

26a.

[illegible]
[illegible]

Non q procul ab oculis, procul ab [illegible] [illegible].
[illegible] Deus

256 dulces ante omnia musae – χωρα Βολάνη Βαφινή.

Est aliquo prodire tenus si non datur ultra.

...stus bis quintus sensus mihi tollit et artus.

...rdis venis siccatis ante lagenis

... sancte sic transit gloria mundi.

... caput ...

Pharm: p. II. a.

Post universalia remedia feliciter p̄scribitʒ in Febribꝫ Tertianis Julepus. Ex Radic: et Fol: aperientibꝫ et refrigerantibꝫ, et Centaurei minoris et Absynthii an̄ M ß.
Cremor Tartari p̄scribitʒ frequenter in julepis aperientibus ad ℥j. vide et ///rrr.

~~[illegible]~~

~~Mensibus in quibus R sunt Ostria bona magister.~~

~~Procax vae multorum in alienis miseriis. Plin: XXVI.~~ — ~~Tales necesse est firmi simus quales nos futuros infirmi pollicemur.~~

~~Facile omnes cum valemus recta consilia aegrotis damus, tu si hic sis, aliter sentias. Terent.~~

ROTAT OMNE FATUM.
Auson:

Si Fortuna juvat, caveto tolli;
Si Fortuna tonat, caveto mergi.

+ Pern. p. 85.
+. q̄ medicam. aliq. corroborans sibi adnixtum petunt, astrictoria facultate præditus. qualia sunt Absinthius, Aloe, masticho, nardus.

PARTES

Pern: p. 86

1. Rariores, ut Pulmones,
2. Extrinsecæ, ut q̄ in summo corporis positæ sunt
3. Principes + ad vitæ conservationem fabricatæ
4. Acuti sensus, ut: sensus, et ventriculi & Nervosa ora.
5. Quæ in prima via aut regione sunt

— mitiora — Pern. p. 86.

1. Densiores, ut: Renes.
2. In alto corpore demersæ. ut: Jecur.
3. Privatæ atq ignobiles.
4. Hebetis sensus
5. Quæ in magna distantia sita sunt

— vehementiora

remedia requnt. licet eodem morbo vel saltem æquè gravi laborent.

Variandæ ergo remedia pro loci AFFECTI

- Figura. 83.
- Temperie. 83.
- Usu. 85.
- Sensu. 86.
- ~~[illegible]~~ Connexione 87.
- via. 87.

O.H. 18 Martij.

℞. Alcohol vini, i. Spiritum vini generosiss. subtilissimum, a quo salis Tartari puri et pulv. ana ℔ j. fi. destill. ℞ Alumnium in Balneo Mariæ. Prodibit aq. substantia et Spiritus congregabuntur in fundo cum Tartaro, tandem substantia,

℞ Ol: quod in fundo remanet, cui admiscuntur pulv: Nuc: Moschatæ.
Garyophyllor:
Galangæ.
Cardamomi.
Cinnamomi ana ℈i.
Moschi.
an ʒß.

In Peste Syncope oborta.
℞ Aq: Theriacalem Camphoratam.

Aer in se consideratus, humidus et calidus est.
ratione reliquarum tempestatum est temperatum. qa magis temperatus, quam ulla reliquarum.
Autumnus periculosissimus, propter inconstantiam, eodem n. sæpe die et cal: et frig: et humid. et sic.

Morborum pater Autumnus.

Nullum morbi genus, quod non possit oriri ab humoribus.

O:H. 19. Mart.

Arteriæ omnes rami Arteriæ aortæ, quæ prolongatio sinistri ventriculi Cordis. hinc remedia pulsibus applicantur facile cordi communicantur: ut in carpo, temporibus.

In mora calida syncope oborta, oportet in Epithematibus adhibere Crocum et aliqd macis; vel ejus loco vini.

Crocus licet 1.º gr. calid. potenter tamen dissolvit ratione siccitatis.
~~Pitt. Rufus prohibebant ratione Stomachi, absit Crocus, si homo quidem sit de Cephalalgia.~~
~~exhibitum majore dosi Syncopen inferret propter humidi dissipationem.~~

~~Aq. Ros. ℥ iii vini,~~
~~Ac. ℥i. Succi pomor fragi:~~
~~℥ß. cariophyllo~~

Camphora fr. sic. gr. 3.º dos. ad ℈j.
tamen insignes temperantiam [?]
Ubi in æstate Flores in vigore sunt præstat ijs uti, quam Aromatibus peregrinis. ut Borag: Bugl: etc. pro Sandalo.
nam si ad paucos dies retinguntur in aere. magna ejus pars in vere alibi

Novitius. 19. Martij.

Hippocr: 1. de Diæta etc.

Ignavia corpus humidum et imbecillum reddit: ac frigidum. Hip. III. Diæt. iv.

Frigiditatis fœminæ utilitas est, ne nimium Sanguinis discutientes redundantia, sit alimento sive fœtui Sanguinis menstrui.
Copia Sanguinis non multitudinem, sed paucitatem Caloris arguit, non discutientis Sanguinem.

Ad Generationem Maris XXX dies, ad fœminæ XL. quia mora magis turbo duns, frigida manus.

Ol: Nemipharinum idem q Nymphaeæ albæ.

Si media hyeme rimas ducat cutis,
℞ Vrticæ parvæ: M. ij. in Aq. coi. coquantr, postea addatr Aq. rosacea.
Incredibile n. dictu, quantum poros apiat Vrtica parva urentissima.

Melissa opt: ad roborand: Cor, fragranti suo odore malum Citriũ refert. In vino exhibeatr, & exterius applicetr.

Species lætificantes. alr male Species exhilarantes Galeni, mirum q in raro usu.

Ol: in caa frigida primo adhib.

℞. Ol. Macis ℥ß.
Ambræ Grisiæ ℈ß. misce.

℞ Ol. Fl. majoran.
Lavendel. aa ℥ij.

℞ Ol. Fl. Citri ℥ß.
Moschi ℈ß, misce pro unguento.

A. 22.º Martij.
Humores sitr naam, q quidē a naalibus causis provenium: sed præternaa in corpore continentr.

(4.º Adr: Spigelij Bruxellensis Isagoge ad rem Herbariam. Patavij. 1606.

O.H: 22.º Martij.

Luxatio fit, vel per ἐνάρθρωσιν, vel per συνάρθρωσιν. Luxatio h fit vel a caa interna, vel ab externa.

Quicunq; infantes Romæ nascerentr, in Templo Lucinæ adnotabantr. Sueton. Tib: 5. aut 6.
Sic & quot obirent in Æde Libitinæ adnotari solet Suet: Neron. 39. quomodo uno Autumno ibidem observata scribit xxx mortuor: milia.

Fides sine operibus vana. Jacob. 2.

Agaricus quo albior & levior, eo melior
Rhabarbar: quo magis fulvus seu variegat.

Pro validioribus ℞ Extr. Cathol. ℈j.
debilioribus ℞ Extr. Cathol.
Aloes ana ℈ß.
Ad purgand: oes humores.

Ad purg: viscid: hum: e Stomacho.
℞ Aloes ℈j. vel si
Hepar metuas ℞ Aloes
Rhabarb. ana ℈ß.

Herbæ emollientes.

Malva.
Althæa.
Parietaria, (quam Perdicium vocant.)
vel ejus loco
Mercurialis.
viola.
Branca ursina.
vel ejus loco
Beta.
Chamamelum.
Arthemisia.

O.H: 22. Aprilis.

Oribas. collect: vult triduo victitare eos Hydromelite, q mercida gravantur ventriculi pituita.

Si quis Fungorum strangulationem sentiret, Primo Venæ Cephalicæ sectionem Deinde exhibito Oxymelite, cum Pipere, vel Diatrio Pipereo, vel solum Acetum cum Piperem, vel si ad manum sit Castoreum cum Aceto vel vino Hispanico.

Mercuriali & Betæ nitrosa inest vis, — quare in Clystereribus adhibentur.

Assumpto veneno vomitorium exhibetur ex Butyro liquefacto, et si ad manum non sit, exhibetur oleum, (et tum propter tenuitatem partium membranas ventriculi facilius penetrat, et sic plicas laxat) præstat — a. vehementius laxari plicas, quam vinci.

Suppositoria utrinque acuminata praescribere solet Heurnius utrinque ut non excedant quantitatem minimi digiti, neque ita multum crassa.

Quale hoc in Apoplexia.

℞ species Hieræ ʒiß.
Trochisc. Alhandali
Diagr: ana gr: xv.
fiat cum melle mercurialato & Sale Gemmæ suppositor: N.º ij. utrinque acuminata parvi digiti magnitudine.

Pillulæ Paralyticæ Matthioli, in Cap. de Chamæpyti.

sine mel mercurialatum, vel decoctum cum succo mercurialis.
Wecker. 494.

Heurn: VI. Maij.

Mercurialis dt se in Imperatoris thesauro vidisse Basiliscum aspectum, ergo tu n̄ credit in rerum natura Galenus. vide Lucanum:

Si quis exsugere venenum velit has cautiones observet.
I. Ne sit Jejunus.
II. Ut vino generoso, vel Theriaca prius Os et Palatum imbuat.
III. Ut Oleo illinat, ut facile effluat.
IV. ut cito exspuat.
V. ut plures sugant.

Draconis marini, (Pieterman) venenum violentum, A qua tacti nantae funiculo partes laesam firmiter circumligant, ne per penitius dispergatur, tum parvam Paardeboon. fabam mediam discindunt, ut jiet, superimponuntque.

Lenis purgatio in Principio Variolar:

℞ Diapr: simpl: ʒij. Mannae ʒiij, diss: in s. q. Aq. Cich. cui admisce Syr: Rosar: pallid: ℥ß. misce fi. Haustus

Liquiritia rasa ʒj, cum admodum fastidiosa sit.
Insuavia . n . respuit naa, nec conficit.

Si educenda Viscida Materia e ventriculo.

℞ Hierae Mellitae Gal: ℥j.
Trochiscor: Alhandali. ℈ß.
misce
Sumat alternis diebus.

Sed si tenuis maa educenda.
℞ Hierae mel: Gal: ℥j.
Trochisc: Alhandali gr: vij.
Specier: Diacarthami ℈j.
misce.

Aquâ paravulus a pugillo Sem: Anisi puto purgabitur quem Senior a Rhabarb: ʒiß.

Emplast: Dia Palma.
Basilicum.

Radix Liliorum Alborum
Weker: 312.

Fol. Lilior: albor:
een schijndt gebrande appell.
Gal cum fenugraeco.

In inflammat: levi mammillæ. Forest. 1. febr: obs. 6.

detensiva pulticula.

℞ Micar: panis albissimi siliginis triti
coctar in lacte bubulo, adde
ol: Violacei Ros: & Amygd: dulc:
parvam quantitatem
Croci triti ℈ß.

Evanuit dolor, rubedo, inflammatio ac tumor, nec abscessus ullum periculum.

Vel. II.

Superstitiosas quasdam medicaminum excogitat: ridet Plin: XXVIII. 16.

parvulis.

Tertij Canonis Fen. I. II. III. IV. V. VI. de Morbis Capitis.

Panaritium, Nota, de Vrydachs-dranck.

℞ Een vuyll stinckend Ey, wt het binnen nest, maeckt int schee des gat, waer in des vingers gestoocken mach werden dan vindit daerom doecken. Het is bevonden dat des nesse remedie gevolgt hebbende in slaep viel, wacker geworden zynde was alle pyn ende quaade geloopt. ende wilde is het dyer int bevonden in een gebonden van des spinne.

pro parvulis.

℞ Aq: Agrimoniæ (℥iij.) fors.
Syr: de succo Citri.
Violar: ana (℥ß.)
misce fi. Julepus.

Dr de Milanus, xxix Maij 1627.

℞ Syr: Ros: sol: cum Ebeo & Agua ℥iß.
Scammonij gr: xj.
Aq: Cichorij q: s.
misce fi. haustus deferatur cras mane.

Aliquis assumpto Helleboro dosi dupla convulsus (tydæ sanatus est, (cum se in vas Oleo plenum immersisset sine ullo commodo) procumbebat ante focum totum corpus Oleo oblinebat & sic adsci redyt.

Dr Stralo

Pro Quis in summam inquietudine & Anxietate

℞ Theriac: Andrem ℈ijß
Reg: Nicolai. gr: xviij
M. f. Bolus

Exhibeatur cum cerevisia tenui vel vino.

Pro puerulo ex somno sæpe p dolore exsurgente van Louys de Roy.

℞ Theriaces,
Reg: Nicolai ana ℈j, (fors: ℈ß)
Massæ pill e Cynoglossi: gr: ij.
misce fi. Bolus, deferatur vesperi.
& exhibeatur cum Cerevisia tenui.

Caballus, Hengst: Klopper.

Instrumentum gereetschap.

Experientia bevindinge, ervarentheit.

Fatum noodlot.

Patientia ~~Tolerantia~~ } Lydsaemheit, Gheduld, Ghedueldicheit.

Juris Consultus, Rechts-geleerde.

Theologus, Schriftgeleerde.

Medicus, Gheneeser.

Verbetering Veranderinge, Oorspronck, Aencomste, Toenemingh, Persis. v. Persien. Treffinge, minderinge, afnemingh, slappinge, Endinghe.

Paroxysmus { vel Verheffinghe. vel Aenstoot. vel Perssinge off Persse.

Crisis. 't Hooghste van sieckt.

Signa prognostica, Voorbooden.

— Kloppen, idem est castrare, hinc dicitur klop, proprie est Eq. castrat. 2. Hollandsche Bybel-Sueter. ut Nonne, proprie est Sus castrata. Muncken castrare quoque sig: hinc munck, mumick, monick.

Mugire, ~~boum est. Loeyen.~~
~~Balare, Ovium Blaten.~~
~~Hinnire, Equorum, Hinnicken sive Greniken, etiam false dicere solent.~~

Gehuym-woord, Gehuym-termijn, Vox in vernacula, aliunde petita, Impropria.

An: Seneca.

Post mortem nihil est: ipsaque mors nihil. hinc Belg dood, quasi de ood, sive d'ood, ood quippe sig: vacuum, inane, unde oodmoedt Aeq humilis.

Morbus exitialis, dood-sieckte.
acutus,
periculosus gevaerlicke sieckte
Longus, langduri̇ghe, quyne nende sieckte.

In Agone etc. In doods-noot, -strydt Sieltooghen, Sielbraecken, Doodbraecken, In syn uiterste, a l'article de la Mort.

Spuma ~~[illegible]~~ lethalis, Reeuw, Reeuwsel.

Sudor lethalis, reeuw-sweet, dood-sweet — (forsan et Weyn-sweet)

Qui cadavera curat est Reeuwer

Curare cadavera Reeuwen.

Weyn, (weeu) dolor unde weynen, weenen plorare, verdwynen v. l. in Mats-sweet, Weyn-sweet, quasi Mats-koop. Sieder slaephoeckens.

het slytende sieckte moetmen packen soo men best kan.

Ex Ad. Iunio. ___un main de papier.___ 30

2. Volumen papyraceum, een boeck papier.

Adversaria. Cladtboeck. it. Tabulæ.

Opisthographum, aen beyde syden geschreven.

4. Charta Augusta, postpapier

Charta Claudiana, Regael papier. royal

Charta Virgo, daer geen copie van is. imperial

5. Scapus, maculatuere.

Cuneus, pepierhuisken. ___un cornet de papier.___

Philyra, Philura, Scheda, een blat papiers

Umbilicus, t'bestack.

— Pluteus, een lessenaer, een boeckcas.

— Graphiaria theca, een schrijfflacke. ___un calamar___

6. Syngrapha, een hantschrift.

Apocha, Acceptilatio, een quittancie.

11. Theca Arenaria. een sandtdose.

In carcerem conjecti.

Joannes ab Oldenbarnevelt, Eques. D.nus Berckeliæ, Roderisiæ, etc.
Advocat. et custos magni sigilli et archivorum Holland. et Westfr.

Rumoldus ab Hogerbeets Syndicus Reip. Leidensis.

Hugo Grotius Syndicus Urbis Roterodam:

Gellius a Ledenberch Secretarius Ordin. Ultrajectensium.

Adolphus de Waal D.nus de Moersbergen Ord. Trajectens. deputatus. Civitatis quondam consul.

Judices his constituti:

Henrick van Essen Senator Gelriæ et Zutph.

Nicolaes de Voocht Consul Arnhem:

Nicolaus Cromhout Præses consil: Holl. et Zel.

Adrianus Junius }
Petrus Couwenberch de Beloys } Consil: Holl. et Zel. etc.
Henricus Rosa }

Adriaen van Sweeten Dyckgravius Rhynlandiæ.

Hugo Muys ab Holy, Eques, prætor Dordrecht.

Arent Meynertsz Consul Harlemens.

Gerraert Bouckelsz van Santen Delphensis }
Jacobus a Bronchovin I.L. Leidensis } Delegati Ord. Holland.

Reynier Pauw Consul Amsterodam.

Pieter Jansz Schaghen Vroetschap van Alckmaer.
Albrecht Bruyninghs. Secretar. Enchuys.
Adrianus Manmaecker, Eques, Ord. Zeland. delegatus.
Jacobus Scotte I.V.D. Consul Middelburg.
Adrianus Ploos. I.V.L. Deputatus Ord. Trajectens.
Anselmus Salmius. I.V.L. Syndicus Ultraject.
Johannes de Sande. I.V.D. Consiliar. Frisiæ
Rienck Atsma consul Leovard.
Volcken Sloet tot Vollenho deput. Ord. Transisul.
Jan van Hemordt, Consul Daventr.
Goosen Schaffer Consiliar: Groning.
Schato Gockinga. Syndicus Dition: confin.

Brabantia.	— 20. //	700.
Limburgh.	— 5. //	123.
Lutzenburgh.	— 24. //	1169.
Gelria & Zutphan.	— 22. //	300.
Flandria	— 35. //	1170.
Artesia.	— 12. //	755.
Hannonia.	— 24. //	950.
Hollandia.	— 29. //	400.
Zelandia.	— 8. //	101.
Namurcum.	— 4. //	169.
Marchi: S. Imp.	1. //	—
Mechlinia	— 1. //	9.
Ultraject:	— 5. //	70.
Frisia.	— 12. //	49[illegible].
Transisulania.	— 11. //	101
Groninga.	— 1. //	145.

M.

Catharticum Drs Crap.

℞ Fol: Senæ Or: mund. ℥ß.
Rhab. electi ʒiiij
S. Anisi ʒj.
Cinnamomi gr: vij. f. s.a. Infusio
in q.s. Decti Fumi terræ p horas xij.
Deinde colatura debitè expressæ adde
Syr: Ros: Solut: c fol: Senæ & Rhab: ℥ß.
Scammonij opt. gr: iiij.

M. fi: Haustus purgās.

voor Anthonij Huybertsz Vleeshouwer.

Dr Carpentier.

℞ Rhab: elect. ʒj. ℈j. (℈iiij
Agar. Troch: ʒß.
Fol: Senæ Or: ʒij.
Cinnamomi opt: ℈ß.
Infundantr p noctem in s.q. Aq. Endiv. & Vini opt. Colatr expressoqz juri
addr Diaphænici ʒj.
El: de Succo Rosar: ʒij.
Syr: e Cichor: simpl: ℥j.

M. fi. haustus brevis

Dr Milanus . p: 98.

Idem minus efficax

℞ fol: Sen. Or. mund. ℥ß.
Rhabarb. electi ʒj.
Cinnam: ℈ß.
f. s.a. infusio. in q.s. Aq: Cort p noctem, tum colaturæ adde
Syr: Ros: Solut. c Rheo & fol. Senæ ℥ß.
Scamonij opt. gr: iiij.

M. fi. Haustus purgans.

voor den Secretaris Reumst, decrepitu.

Idem & pro fœminis, a priori rejectis
℞ ~~Rhabarb. electi ʒiiij~~
Anisi ℈j. Cinamomi gr: vij.

Dr Straats.

℞ Fol: Senæ mundat: ℥j.
Rad: Mechoacan: ʒj.
S. Anisi ʒiij.
Cinam ʒj.
post xij horarum maceratim omnia in Cerevisiæ tenuis ℥xviij
detr Cod ad usum.

Interim ebulliant Prunor quart: in Aq: Com. Eaqz coquantr tum in Injecta colatura. & sic detr ad usum vel pruna, vel jusculum.

Humores	1 Raros,	emendat	Condensatio.	medicamentis	moderatè frigidis, & siccis cum adstringentia.
	2 Tenues,		Incrassatio.		Iisdem fere quibus condensatio.
	3 Acres, & nimis separabiles		Illinitio & Glutinesatio frigida.		~~[illegible]~~
	1 Densos,		Rarefactio.		calidis humidis vel saltem moderatis, leptomeris
	2 ~~[illegible]~~, Crassos		~~[illegible]~~. Incisio.		intensè calidis. 3.° gr: & ten: subst:
	3. Lentos		Abstersio.		siccantibus cum caliditate aut frigiditate moderata tenuis substiae

– qualia sunt, Hypocystis, Radix Rubi, Lentiscus, Acacia, non fusca quae Prunis adulterata est.

– Alioqui nimis tenues, cum caliditate, emendant frigida crassarum partium. ut sunt, Malicorium, Balaustium, Galla.
– moderate calidis et humidis, crassisque et tenacibus: Cujusmodi sunt
Cera, Lithargyrium, Oleum recens, Amilum, Gummi, Chondrus, Oriza.

– veluti est Aër Balnei, et continentis temperatae ~~qualitatis~~ caliditatis, Aqua tepida.

– qualia sunt, Anisum, Ammi, Carum, Foeniculum, Seseli, Cinamomum, Casfia odorata, Piper, Gingiber.

– ut sunt, Hordeum, Farina Fabarum, Furfures, succus Limonum, quae Frigida.
Nitrum, Sapo, et omnia Amara et salsa: quinimo
et moderate acria, dulcedini admixta ut: Mel, Saccharum, quae Calida.

Salicum Fol.a aut recentes rami et virentes pone lectum febre ardentium corrupti spergunt.

Cineres Corticum Salicis cum Aceto misci, imponuntur verrucis et clavis.

Fol.a et Cortices Pstantis: in Haemoptysi, et Fluxu menstruor: — ad quae et Flores et Semina contusa et cum vino assumpta; vel Vinum in quo cortices decoxeris.

Fol.a virentia contusa, sola aut cum Aqua assumpta sterilitatem inducunt

Aq. Stillat. Salicum. v. R. in Dod. 1319. b.

Scopi pro Aëris refrigerio.

Gal. ix & x meth. & humect:

I Sit locus editus perflabilis.

II Aquilonium spectet,

~~Spergantur~~

III Calida omnia removeantur.

IV Inferantur in Cubiculum liquores vel plantae refrigerantes & humectantes. qualia sunt

Fol.a { Salicum recenti, aut fol.a Vitium, Juncor: Arundinum, Rubi, Nymphaeae, Violarum

Liquor: { Aqua Rosarum, Acetum Camphora

V. Turba hominum non ingrediatur, quae inspiratu aërem non solum calefacit, sed etiam inficit.

Pro Aëre calefaciendo & siccando.

I Spectet Meridiem,

II Sit aestivus,

III Si hibernus, exstruatur focus luculentus, sitque suffitus

Aromatum { Cinnamomi, Gariophyl: Cort: Citri, Majoranae: Roris marini, Saviae, Stoechados, Lauri.

Si EVACUARE quis intendat,
ad hæc attendere oportet.

AN evacuandum sit ?
QUID. Omnesne humores simul, an vero vel Bilis, vel Pituita. &c.
QUANTUM.
QUANDO. seu quo tempore Anni, Diei, Morbi.
QUOMODO. Anum per Phlebotomiam an per purgationem, & si per purgationem, anum p vomitum, an vero p excretionem alvi, vel per sudores, vel per Urinam.
QUIBUS.

Animi dolor. mæror. luctus.
Cordolium. Herts-leed. Herten-leed, Hert-seer. quamvis & hoc cardiacum morbum & cardialgiam signit: Hert-sweer.

Insomnis Slaep-loos.

---

beter voor als daer gheet.
En mach men 't mallen niet ontgaen?
't Is beter jongh als oudt gedaen.

HEEMSKERCK p: 405.

GHESONTHEYDS 155.

De steenen laeten steenen syn,
En houdt het met ~~goet brood~~ de wyn,
goede spys
Gemat in matigheden:
Met oeffeninge der leden,
Met heyl en onheyls onderscheydt,
Met weldoen en met vroolickheydt.

Wi: p: 219. De Catsio, Heinsio, &c.

Haer rym is minne-nuttick, wie voor het minnen vliedt,
Die vlie met eens haer rym: 'T is kruydje, roer-my-niet.

---

p: 216.

Men vindt geen Cats meer, die werpt in zee syn schatten,
Die wysheyt gaedt te hoogh: men kanse nu niet vatten.
Dus niemandt, gis ick, voor 't minnen soo vermeed,
Dat hem die Lyckdom sou daer worden door onwaerd.

---

204. Wie vrolick wil, die vrees syn eygen ongeval:
Elck huysjen heeft syn kruys, elck 't syne vinden sal.

---

964. — Nu d' onmenschelicke menschen,
— Dit en diergelycke wenschen,
't Moertje, kindtje watje groot!
't Kindje, moertje watje doot!

Ad Syncopim { pūrgare n̄ licet,
Sang: mittere licet. Pem: 282.

Corporis hum: Regiones tres
I.a Continet, ventriculum
Intestina, venas Mesaraic;
Hepar, & Lienem.

II.a Vasa majora.

III.a Habitum & sing: corporis par-
ticulas aspicit.
Pem. 282.

Cocta n̄ cruda vacuanda, I. 22
fiet. a. coctio calidis 1.o gradu seu
sumtis interius, seu exterius.

Schrevel:
~~vis~~ Matthioli Aqua vitæ in Epi-
ad excitand: Ep lepsia, Apoplexia, &c
Pstantissima. V. Comm: in
Diosc. 7.

VI Res n̄ naturales debito usurpare
Plethoram
Humidam cerebri colluvies
Cauteriorum
usus
Caput & sensus
Specifica

In Epilepsia exulet Apium.
Impet Hyssopus.

CHYMICUS lugd: Bat:
Ad Lumbaginem, q removeret in
pperuum.
Ad Morbum gallicum, q intra IX
dies tolleret.
Ad Sudores promovendos, ossi
continuo q. lito exponatur
aëri.

VI Scopi, ne redeat Epilepsia.
Schrevel: in lect:

I. Scopus 1. VI res n̄ naturales debito
modo usurpet.
Aër nec fœtidus, nec fuliginosus,
nec carbonum fumo corruptus,
nec humidus, nec frigidus,
sed moderate calidus & siccus.
suffitus Ligni Juniperi &
Roris marini,

2080.

nihil pejus, q morari in Radys
lunaribus morari.
Luna. n. & Epilepsiam excitat
et excitatam fovet,
replet. n. humoribus caput.
Cibus, panis purus, bene fer-
mentatus, vel biscoctus
cum S. Anisi, Cumini.
Assus ðis pstat elixo.
Aves sint montanæ (fugo anseres)
Carnes Gallinæ, Attagina.
Phasianæ, Turtures,
Pisces saxatiles. Parca, barbis
Ova tremula recentia sorbilia.
Juscula vitentur nisi alterata
herbis cephalicis.
Solo Hyssopo mitti pcurati sunt.
sed in cibis, jusculis,

In Epilepsia.

Vinum exulet nisi rubellum, tenue, clarum, lymphatum.
Ne bibat extra pastum.

Præst: { Ex Aq. Cinnamo, et Sacchero
Hydromel, Melicratum.

Celso.

Motus ex exercitios adsint.
vel frictiones extimar: partium.
Venus Inimica Venus.

℞. Rad: Asari ʒiß, ad ℥iij.
macerentur in Hydromelite ad ℥viij.
fit vomitorium
commodiss: in Gonorrhœa.

O: Helen.

Cum Gonorrhœa virulenta, caven„
dum a vena alicujus superioris sectione.

Argentum vivum destruit robur
membrorum nervosorum.

Lignum Guajacum amicum robori
Hepatis, inimicum lui venereæ.
Sine operatio ejus tardior tarda, tamen
certior. Sed si lues venerea ni„
mis magna, necessarium et
adhibeatur argentum vivum.

Sandalis citrinis semper fit aromati„
satio in Apozematibus ad inflam„
mationem partium, in qua in
consensum trahitur Hepar. E. 70.

Mandibula Lucij piscis ratione, et
admixtu

Vitex (Agnus Castus) et Ruta semen
quamvis calidum dissipant summo
suo calore gradu 3. et insigni
leptomeria.

Ex O Helen.

Aqua Chalybeata, e, in qua
ter vel quater extinct. e chalybs.

Si quando Lamina plumbi vel sola
vel cum Ol: aliquo refrigerante adhi„
betur, consultum e foraminibus
laminam pertusam passim, ne dum
nimia fit repressio et inhibetur eva„
poratio, plus noxa quam comodi inferat.

Cremor Tartari sanat cito, jucunde,
tuto, purgando humores crassos
pituitosos, et Melancholicos.
Dosis a ℈ij ad ʒj. in jusculo
vel Cervisia, Datur quibusvis,
etiam Gravidis, et pueris.

Vi: compendium morbis B. 4. etc.

Scalig. CLXXX - III.

Crocus Martis ad interna pparatus efficax ad
℞ Croci M. adinventus ʒj.
Cryst. calc. ʒij.
Mumiæ ʒj.
Extract: Rad: Hyoscyami ℈ij.
Opy Thebaici ℈ß.
Tereb. Ven. cum Aq. Plantag.
vel infus. Papav: Rhead.
plurimum lota

~~Rosam rubeam albam efficies tendendo in fumo incensi Pulv: sulphuris. Pristinum colorem restitues~~ [illegible].

Rubramentum, an ex Ligno S. Martini (S: martens-houdt) an ex Sandalo. vulgo ex Brasilien hout.

M.²
Butyrum liquefac (super modicum Ignis) ac despuma semper continuando, donec tandem in Oleum vertatur,
Quod Oleum calide sumptum provocitat vomitum, unde Pleuritis curatur.
NB. Aq: Bened: Rulandi

M.²
~~Spiritus Terebinthinae mire praeservat omnia a Putredine. Argumento est pars cadaveris ea tincta.~~

D.r Werckhorst.

℞. Rhabarbari tosti, donec ex atro rubescat. ℥i.
Aq: Plantag: ℥iij.
M. fi. haustus.

X.V.A.64.

Lac { bovinum { plurimum { Butyri / Casei } ; minimum Seri. }
Camelinum { plurimum Seri ; minimum Butyri, Casei. }
Caprillum media natura. }

VII.° Sept.

X.V.ap.3.64.

[illegible], [illegible]. Admiro benigni et faciles, 4 lacte vivunt cicurum animalium. Ovium, vaccar:

Lac { Caseosum — Caseus. fr. s.
Serosum — Serum. cal. et sic.
Oleosum — Butyrum. c. h. }

A.

Multi curantur sine Medico, sed nemo sine Medicina.

Lues Venerea, dissolubio tonum Hepatis, quem potentissime reddit Lig: Guajacum, Sarzaparilla, Rad: China.

Argentum vivum sua proprietate trahit Venenum ex Hepate. Sed infirmitates longus ejus usus adfert. nisi postea quotidiano usu Decocti Guajaci restituatur,

In Hispania, Bruxellis, Antw: et ubi cunque multis Hispanis degit, ante coenam et prandium semper infundunt Decoctum Guajaci. ut in Anglia Vinum Hispanicum.

Guajaci usus ubertate [illegible], et expulsat Venenum Mercurii vi Alexipharmaca curam curat.

Ol: Chamomel: calidius:
Ol: Mastich: astring:

VII Sept: O.H:

Theriaca recens quam opium, etiam refrigerat, ut E. in Febr: exhiberi non tantum annua, sed et quae biennium confecta sit, quandoquidem Pharmacopolae hic non adeo fermentent in sole.

Antiqua E. erit VI, VII annorum
Media, III, IV annorum.

Leonis Lunensis de Gonorrhoea, monet ut iis, quae ad sistendam Gonorrhoeam faciunt, admisceamus semper quae semen augent:

Arabis Feipui laudant Lac acidum, ebutyratum, vel Serum.
Mesues Serum ex lacte nigrarum caprarum.

Baccae Hederae etiam Gonorrhoeae medentur, quibus Carthusiani monachi utuntur.

VIII Sept: A

Ata rationalis an dependeat a cerebro,
Neg. Fern: quod extra corpus suas operationes edat, 2° quod spiritualem quod cum corporeo misceri non queat.
Aff. Hipp: Galen: et Feipui medici, quod cerebro laeso Ata rationalis quoque affici videatur, ita ut non recto operetur, quo E. male affecto quod male agit, eodem bene affecto bene agit.

Nobiliora	Superiora	— Inferioribus.
	Dextra	— Sinistris.
	Anteriora	— Posterioribus.
	Interiora	— Exterioribus.

Valesius Lac capitis dolentibus maxime, quod omnium ingr... cum et capitis dolorem faciat.

A° 1586. 1.° Octobr: bij Milord ... (door Licesters raadt) de wett herstelt, ... sulcke persoonen genomen ende accordt, als de ministers begeerden. Ende Gerard Prouninck tot Deventer voor de tweede Borgemr. ... privilegien die niemand toelieten, dan ... jaer borgher geweest sijnde. E Reyd. p: 134.

XX.° Sept: X v.l.ev.

de Lacte Galen: III° de Alim: Facult:
Humanum Lac tum in morbis tum ad alimentum praestantissimum.

κεφαλαλγέσι] tum Sympath: quam Idiopath. somniculosos .n. facit, quare Heurn.

περικαίνουσι] vehementer aestuantibus

διψώδεσι] ab opere quodam fatigati et lassi in sitim validam oppido incidentes.
quando neque Lac acidum acidulo pomo coctum dare oportet: quod dare solent Thuringi cum fructu etiam febricitantibus, et hypochondria tensa habentibus.

Lac coagulatum tum assumptum, tum antequam assumptum est inter venena enumerat Matthiol: in Dioscorid:

XX.° Sept. — A.

Aer.

quanta respirationis, tanta Aeris necessitas, quem non tantum respirando, sed et transpirando attrahimus.
Elogium ejus Hipp: de Flatib. ſr.
non tantum necessarius ad respirationem, sed et ad fuliginum receptionem,
considerandus hic Aer ut {conservans / alterans} [illegible]

Aeris
Substantia, — sit pura, non permixta alienis substantiis, ut nebulosa, vaporosa.
sed perflabilis, ne putrescat.
non quod putredinem perfecta, quae in Elementum non cadit: sed putredinem imperfecta, quae [struck] alienis substantiis permixtis fit.
Qualitas, temperata, non excedens in

vitiata Aeris substantia Causa morborum Epidemicorum: qua semina quaedam morbosa Aere contenta hauriuntur a nostris corporibus. ut in Peste.
mutationis Aeris causae {Sol / Luna.

Sola mutatio Aeris saepe morbos curat, sic Gal: V. meth refert Tabidos missos Stabiam (in Italia prope Neapolim) ibi esse plurimos curatos propter puritatem et siccitatem corporis.
Aquilo sanus propter siccitatem.
Auster insanus propter humiditatem.

Aer εὐχυλικὸς, Catarrhos et fluxus excitans est humidus et crassus et insanus, qualis Romae fuisse Galenus testatur.

Tempore Pestis se proripere ad semiorem aerem tutissimum, vel emendare eum in quo sumus: Frigidum quidem calidis. calidum vero frigidioribus.

XX.° Sept: — H.

Priapismus et Satyriasis frequentiores in regionibus calidioribus, Aegypto, Italia, et Gallia superiore, ubi fungis, bulbis et vinis crassioribus indulgent.
In Priapismo tensio illa Tetanica non est cum appetitu Venereo.
In Satyriasi est continuus Veneris Stimulus, estque inflammatio Vasorum seminalium. (Sebast. [illegible] [illegible]) tam foeminis quam viris familiaris.

Vulgaris Tumor, statim flaccessit
Satyriasis aliquantulum flaccescit affluente novo Semine statim iterum intumescit
Priapismus, cum illa tensio manet eadem, aeque gravis
} post coitum.

In Priapismo nulla est remissio.

In Satyriasi est palpitatio.

Inter Generantes causas, sunt
Alimenta Semen multum praesertim flatulentum generantia.
Vinum Hippocratic: et ideo Sponsis exhiberi solet.
Eruca, quam propterea Lactucae addunt.
Amat: Lusit: II. 18.
Theoph: IX. hist: plant: 12
meminit cujusdam Herbae, dantis vim etiam XII [struck] coëundi.

Legatus Persar: a.o 1625. se talem Verbum habere gloriabatur, qualis mentionem facit Theophr: d. l. ita ut una nocte lxx vices coivisse affirmaret sine dissolutione virium.

asserebat Oleuarius se neminem vidisse qui Priapismo laboraret, sed virum unum, et unam fœminam Satyriasi laborantes.

XXI.o Sept: A

Cibus

Hipp περὶ ἀρχῶν, Statuit Hominem vigentem, valentem viribus ultra vii dies inediam non tolerare.

Plin: ______ etiam xi dies inediam perferre posse scribit, sed hoc intelligendum de infirmis.

Joubertus et Variola, non admittunt inedias prodigiosas, 3. rationib. adductis.

Experientia tamen secus probat, et potest probari rationib. Physicis. 1. fatendum Plantas aliquas avulsas semper vivere sempervivra dicta. 2. vivunt quod isti homines sine cibo, non sine alimento interno, materia crassa, Pituitosa lenta, in quam calor debilis agit.

duae ergo Caussae naturales.

{ Agens, calor debilis. non multum consumens, non multum alimenti exigens.
{ Patiens, pituita ~~[illegible]~~ viscida, cruda copia.

Concausa, Corporis densitas, ut non facile dissipentur.

Inedia praeterea tantum locum habent in Corporibus adultioribus: ac plerumque post affectum praeter naturam.

[illegible] etiam cum affectu praeter naturam frigido.

Cibi necessitas a dissolutione substantiae corporis, quam perpetuo Calor innatus dissipat. non aliter quam [illegible]

Cibus non tantum qualitate sua nos alterat (ut Aer) sed et substantia.

Fames calidi et sicci, i. cibi } desiderium.
Sitis frig: et humidi, et potus } desiderium.

Cibus est quicquid assumptum corpora nostra nutrit.

τροφὴ μὲν ἐστι τὸ τρέφον, καὶ οἷον τροφή, καὶ μέλλον τροφή. Hip:

~~Alexandrini obnoxii lepra propter esum carnium Asininae:~~

~~Libyes obnoxii Epilepsiae, propter esum carnium Caprillae, quae unde multa pituita, atque hinc Epilepsia.~~ vide p. 131.

Hippocr: de Dieta, iii. libri
Galen: de Alimentor: facultat:

Tres generales classes Cibor:

1 { Temperati in quibus nulla excellens qualitas, qui corpus non alterant. ut panis triticeus.
{ Intemperati corpus alterant, ideoque medicamentosi dicti. vel in una / pluribus } qualitatibus.

2 { εὔχυμοι (cibi), qui bonum succum nobis gignunt,
{ κακόχυμοι (mali), qui pravos humores in nobis gignunt.

3. { εὔπεπτοι, qui facile superantur a calore nostro salubres
{ δύσπεπτοι, qui difficulter superantur a natura nostra.

Alexandrini, Elephantiaci plerumque sunt ob esum carnis Asininæ.
Libyes, Epileptici ob carnes Caprinas.
Ariol: de diæta cap. 12. ait Hispanos nullos leprosos, quod suilla abstineant, Gallis familiari. et tu Idz.
meth: med. cap. 12. inquit Lepra endemia Judæis quibus tu suilla vesci vetitum est.

XXI.° Sept. — H.

Cogitationes Venereæ Sanguinem ad Genitalia membra ducunt.

Lepida historia apud Forest: XXVI. obs. 10 de Monacho Satyriasi laborante.
Cælius Aurelianus methodicus scriptor solus superest.
LXIII Annus Climactericus, fatalis magnis viris, quia illis ob calidi innati multitudinem virilis ætas demum incipit A.° XLII. et durat XX annos. In quibus a. juvenibus minus caloris innati XL. anno virilem ætatem ingrediuntur, LX.° vero Climactericus illis est. Alijs qb. minus caloris inest XXXVIII. Virilis ætas LVIII Climactericus.
Priapismi tres causæ internæ.
I.ª Immodica dilatatio arteriarum pudendo contentarum.
II.ª Vaporosus Spiritus in fungoso membro.
III.ª Seminis et Sanguinis nimia coacervatio in Perinæo,
Alex: benedict: XIV. 19.
Idem in Pugna Flandrica
Stroban. Achilleos Principis retulit.

XXII.° Sept. — A.

Q. An sint IV Ventriculi tenui meninge vestiantur? Sunt qui nullum velint. Sunt qui tantum duos; non a. tertium et quartum, ut Fernel: et Galen:
R. Sed si vos penitius introspiciatis, etiam 3.um et 4.um Ventriculi vestire repetiatis, quod vis ob tenuitatem non nisi in recenti capite, et linceis oculis admotis, animadverti possit.
Epilepsia crebra et valida convulsio, orta a vehementi concussione Cerebri se contrahentis ad expellendum sibi molestum vel manifesta qualitate, (ut si a pituitæ causa oboriatur) vel occulta quadam ac pestilenti.

Tenuis meningis usus IV.
— eius tenuitatis usus II.

παρα in compositione apud Græcos, minuit significationem, ut Παρεγκέφαλις, Cerebellum,
Παραφροσύνη, levior Symptom Delirium.
Παράλυσις, quod multo levior Apoplexia.
Παραπληγία, alterius lateris Πληγία.
dividit cerebrum in Dextram et sinistram partem, a summitate nasi ad suturam λαμβδοειδῆ, adusque profunditatem palmæ transversæ, ad corpus callosum usque.
Incisura cerebri usus ——
Hemicrania, quando vel dextra vel sinistra, vel anterior vel posterior Capitis sup pars laborat.

Arist: I de Hist. An. 16. — de Magnitudine
II. de part. Anim. 7. — Cerebri.

Piccolonomini: ait pondioso — V lb.
alij V lb ß.
tam magnum est Cerebrum ob copiam facultat. principis, quarum sedes est.

In Ventriculo una tantum cavitas, distincta in IV partes, quemadmodum ab Ore ad Anum unus quidem ductus, sed tamen VIII porrigunt partes Oesophagus, Ventriculus, et VI intestina.

Tertius Ventriculus est coitus duorum ventriculorum: ubi descensus est ad IV^tum ventriculum. quemadmodum liquet in hac positione intermedia linea, notata a.

A tertio ventriculo ad infundibilum seu in Ephippio pelvim in glandulam pituitariam delegatur III ventriculi pituitam. unde per VIII foramina evacuat in Aures, Nares, et passim tum Palatum. anterius per nervos odoratorios sese evacuat.

XXIII.° Septembr: — Ol.

Caparia (a simili Capa) est Tumor praeputij: sine frigore.

Satyriasmus nobis incognitus, quemadmodum et vera Elephantiasis. in Aegypto familiaris.

Platerus videndus in Satyriasi mulierbi.

Priapismus ratione consensus multum est velutti quidem Paralysis: ratione vero membri et velutti Spasmus.

Motus humorum. { S. a III.^a ad X. / B. a X.^a ad II. / M. a II.^a ad VI. / P. a VI.^a ad VI^ta.

Finis: VI Pathol: 13.

XXIII.° Sept: — Hipp. Aph. 36. — XXIV.° Sept:

Cavendum ne πέψει cibi materia morbi, sive πεπασμὸν impediat.

Evacuationes Criticae { Biliosae, Pituitos. / Sanguin: Melanch:

Sabura Foeculenta materia et colluviei per { Alvum / Vomitum.

Sanguis per { Haemorrhoidas. / Uterum. / Nares.

Serosa materia per { Sudores / Lacrymas / Urinam. } plurimum ob eadem materia.

Sudor ἱδρὼς. Humidum 3.^a coctionis excrementum per cutem, in Aquae speciem, erumpens.

^ Historiam retulit D^r. cuiusdam foeminae, quae ob mortem mariti continuis Lacrymis diffluebat, sed tamen, aut paucissima mingebat.

Cavendum nimium abstineat a potu.

~~[illegible] πρὸς [illegible]~~

Sudor aliquando consideratur circa
{ Quantitatem
{ Qualitatem et vel.
{ Odorem. ut sit vel { faetidus / bene odorus.
Colorem: qualis vero est in Icteris, s.n. flavus, praedominante bile.
Saporem, quae ratio indecorum, contingit tamen ut in scientium et incidunt.
Elementarem qualitatem { frigid. / calid.
Locum. ut ubi Sudor, ibi dolor.

- hic Hipp: neque secundum qualitatem neque quantitatem considerat, sed de tempore, quo erumpunt.

vide Riol: inst: p: 434. 435.

Dies Critici.

Noni et perfecte Critici, 3.ª 3.º deficit, ut Crisis 1.º sit εὔσημος.
1. judicata.
ut si VIII.º die sit Crisis, indicans erit IV.º
2. σαφή, manifesta.

felix cui VII.º die Crisis aliquando fit.
Rex ergo Dier: Criticor: VII est,
Gali una aetate se vel quingentos vidisse testatr, qui VII.º judicati sunt.
3. ἀκίνδυνος

Indices, Internuncij, Contemplabiles, medij in singulo Septenario. ut in 1.º quartus, in II.º undecimus, in III.º decimus septimus.

περιπίπτοντες, Intercalares, sunt qui proxime praecedit Indicem et sequitr.

quare Hippocrates IV.um diem non ponit hic, dum de Criticis agit. quia agit de morbis qui judicant per sudores, et qui ~~mixti~~ judicant diebus imparibus

ne pares cum imparibus combinaret. non obstant XIV, XXXIV, qui sunt imparis, nam in morbis acutis per septimanas computandum.

Qui caam inquirit, cur hoc vel illo die Crisis fiat, nihil agit.

Saxonia de nobili muliere Itala 70 anor:

Lenia refrigerantia. Ol: Ros: cum Caphura, pauco Opio. U: Santalin: Ceratum refrigerans Galeni.

In curatione Febr: — Calculi — et praecautione Calculi. Intendere oportet non solum ad partes affectam, sed etiam per quas vias medicamentum procedat. sic enectum non unum contingit, ~~non solum~~
Syr: ex Rutha bis terve de die ad ℥β exhibitus

In suffocatione Uterina non solum danda ea quae affectum curent, sed et alia pro vehiculo addenda.

In Phrenitide dicto

Inter Aquas oes fragilissi: est. Aq: Spmatis Ran.

℞. Aq: sperm: Ranar: Fracostor: Succus Sempvivi cum Gossypio
Interfaeminee, seu Testibus
apponatr in Haemorrhagia narium

Nostra corpora non ferum VS. ultra ℔.
Hispani aliquando ad ℔ iiij. vel V.

Hirudines magis hic flaccescunt, ac propterea non sugunt, propter fuligines.

Cerebrum hoc maximum, hinc plurimum alimenti exigit, ac plurimum hinc excrementi.
Gal: IX. de usu part: 1. 2. 3. 4.

Excrementa, alia
- Levia, Calida, Fuliginosa, quae evacuantur per suturas Cranij.
- Crassa, Frigida, Ponderosa, quae excernuntur per meatus inferiores, qui meatus duplices, alij Antrorsum spectant. ut
  1. Nervi Olfactorij, Os Ethmoides, quae Nervi si obstruuntur, nascitur Gravedo. habent autem hi nervi maximam fistulositatem (quae ad sensum videtur Æ.) ut pituita crassa transeat.
  2. Infundibulum, seu Pelvis, Glandula pituitaria, Sella Equina, ac tum Palatum,
  3. Os ... pertusum foraminibus. in Orbitas oculorum: Palatum.

– a succo Citri, et Limonum, ob corrosionem interioris membranae ventriculi, Intestinorum.

Sunt autem alij sulci, de quibus Gal: IX de us. part. 3 qui ortum ex Ventriculi tertij fundo, et meatum ad quartum habent coeuntque ad pelvim

Glandula veteribus nullum nomen proprium inditum, nunc cum adjectione Pituitaria, vix, ac ne vix replet pelvim, ubi in sectione apparet, ubi autem multa pituita turget, sese aliquando etiam ultra pelvim attollit: ac praesertim si pori per quos pituitam excernit, obstructi sunt.

Haec glandula non exacte rotunda, sicuti neque ipsius receptaculum, sed inferius gibba, in superiore parte cava aliquomodo quam cavitatem Ventriculum glandulae vocavit ~~Hipp~~ Galen.

Glandula haec firmissime Ephippio annectitur membranula, quae propria est illi ossi: atque hoc Periostium nulla alia cranij pars habet.

Dum autem per Orbitas Oculorum pituitam evacuari dicimus: non dicimus per oculos, sed per Os eorum receptaculum, in ~~quo~~ cujus parte inferiore prope nasum, aliud foramen, per quod iterum descendit in Palatum.

Quaeritur Num per ipsum Infundibulum sed quoque glandula evacuet.

Negat Vezalius contra Gal: duobus persuasus Argumentis. I. quod nullae cavitates ad sensum appareant.

II. quod si forent foramina inciderit pituita

Ad I. Resp. apparere etiam in Os nasum ad sensum, II. eadem quoque foramina percincta tenui membranula, non minus quam in eo osse quod vomer nasi dicitur.

Ai[?] circa Glandulam pituitariam, et Sellae Equinae foramina sunt, per quae ascendunt Arteriae Carotides ubi Arteriarum mirabilis fit plexus δικτυοειδὴς quod rete mirabile vocat Galen: alij plexum in Cerebri ventriculis, mirabilem vocant. qui χοροειδὴς appellatur.

sed hic constat non tantum Arteriolis, sed et Venulis, tenui Meninge, et glandulosa substantia. Ille vero solis Arteriolis inter se divaricatis. In quibusdam hic plexus
- admodum exiguus.
- minor divaricatio,

hinc recentiores quidam reprehendunt Galen. quod hic plexus non sit mirabilis Vesal. III. 14. – VII. 12.

δικτυοειδὲς πλέγμα, plexus retiformis, δίκτυον Aetius notat.

XXVII.° Sept: ♃ IV. Apr. 36.

Criticos Dies dependere existimant
Alij. a. numeris,
ab Arithmetica quadam harmonia.

Aiebant superstitio hac invaluit, ut et
ad minima numeris applicarent, sic
Pentaphyllon ad daemonas pellendos,
quinque folijs constet, cujus
unum folium ad Quotid.
Duo,
Tria ad Tertianam
Quatuor ad Quartanam.

Alij a Planetis. {in Genere. / Sole et Luna.

Favorinus ap: Agellium. quam multi
sub diverso siderum influxu, Lunaeque
motu pereunt in una navi, ab
exorta tempestate.

Causa duplex
{Materialis est Humor, q in corpore
humano peccat {qualitate.
{quantitate.

Crisis. n: non fit nisi in morbis hu-
moralibus,
Efficiens. Caelum, sol, astra, et cis
tima terris Luna. q est vel
{Generalis.
{Particularis, natura, v.
Calor, seu Spiritus

Quae Materi

Quod tardior et Celerior
Quod imparibus

XXIX.° Sept: ♂.

Sinus durae membranae Venae dicuntur
Gal: IX. de adm. anat. c. 3. quia in se
etiam contineantur sanguis Arteriosus sic
et Arteria aliquando Venae dicuntur.

Venae desinunt in Sinus durae membranae.
quatuor sunt.

Plexus χοροειδὴς oritur a venosis vasis e
IV.° Sinu durae Meningis exortis, et
ex Arteriar: carotid: rivulis.

- unus supra verticem p. medium,
a fronte ad occiput maximus.
duo sub sutura λαμβδοειδῆ.
quartus introrsum intra cerebrum
et cerebellum.

Vasa plexum constituentia {χοροειδῆ, descendunt.
{δικτυοειδῆ, ascendunt.

Χοροειδὴς appellantur, a similitudine
membranarum foetum complectentium,
praecipue a similitud: placentae, et
sequentis, q dr. χορίον.

In vasis illis χοροειδέα plexum con-
stituentibus praeparantur Spiritus vitales,
quo. a. mollius foveantur, et non
comprimantur, plexus ille glandulas
quoque accepit.

Arteriae carotides simulac ad cerebrum
pervenerint, sese disjungunt, atque
alij quidem rami in sinus meningis
desinunt: alij plexum χοροειδῆ
una constituunt.

Apoplexia oritur ab obstructis hisce
plexibus: Si alterutur tantum
dexter aut sinister, aut uterque
leviter obstruatur.

Apoplexia magna oritur cum maxi-
me obstruuntur hi plexus.
vel etiam omnes IV ventriculi cerebri
maxima. quando corpus collapsum
flaccidum reddit, et concidit.

E: SCHREVELIUS

ch. b. c. XXVII.

art: Cal: Præfatus

º Martij 1.ª lectio.

DE CAPITIS DOLORE.

Sunt qui χομμωτικὴν huius præmittant cura, & antequam ad Capitis morbos veniat, prius in Externis occupantur, & Pilorum rationem habent. Sed hanc Curam alienam a bono medico predicavit olim Galenus, & mangonibus ac lenomibus eam relinquendam censuit. DOLOR.

Dolor hic non est Animi pathema .i. mæror: nec quædam doloris persuasio: qualis in Alexandro describitur a Q: Curtio. qui ubi captivas Pyrrhi filias aspiceret, oculis doluisse dicitur.

Sed definitur modo

I.º Alteratio corruptiva sensus tactus.

II.º Tristis / Laboriosus / Dolorificq } sensus tactus Massar:

III.º Tristis rei perceptio. Fernel:
quemadmodum .n. aspectus hostis non est ira, sed affectio quæ ex aspectu oritur.

Est & quidam sensus tactus communis omnibus corporis partibus, etiam Oculis & auribus: Sic Oculi ob nimiam lucem dolorem percipiunt. Sic & Aures ob magnum sonitum & fragorem.

V.º Tristis sensus tactus subito factus,
Alteratio. n. paulatina non movet.

V.º Dolor est recessus subitus a naturali statu ad præternaturalem. Plat. in Timæo.
& x Voluptas recessus subitus a præternaturali ad naturalem statum.

Ubi .a. manus ab extremo frigore ad extremum calorem agitur, non tum percipiet voluptatis:

Doloris Caussa

Solutio Continui, quæ est, cum fit vel evidens sectio, erosio, contusio. &c.

Intemperies, Calefactio, Refrigerium, Siccatio.

quidam intemperiem causam posse esse negant, cum intemperies paulatim, Solutio continui subito fiat.

Continuum duplex in corpore,
Visibile,
Invisibile, ac sic etiam continuum solvitur, si temperies vitiatur.

DOLOR. E. definitur,
Tristis sensus tactus subito factus caussam solutionis continui & intemperiem habens.

CAPUT.

Caput, E, quodcunque supra cervicem. per hoc Ægyptij olim jurare soliti sunt, idemque si pejerassent perdebantur.

Capitis pars alia
- Capillata, q. & Calvaria dr.
  - Sinciput anterior. / Vertex superior / Occiput posterior / Tempora laterales — partes.
  - Continentes: Pili, Cuticula, Cutis, Pericranium, Cranium, &c.
  - Contenta: Meninges, Cerebrum, Cerebellum, Nervi.
- Glabra, πρόσωπον, facies.

q. in Anat:

Quaeritur an sentiant: Cranium. / Cerebrum.

nituntur utrimque opiniones tribus fulcris, Auctoritate, Ratione, Sensu,

R. tu neutrum sentire

quando .n. Hipp: cerebrum dolere dixit, accipiendus; percipere noxam.
Per se ergo non dolet, quamvis propter sensiles membranas, quibus undique circumvolvitur, Sympathice dolere videatur.

Mos fuit Graecor: V modis nominare et describere morbos, ut inquit Gal:
- I. Nomine Membri & accedentis morbi. ut Cephalalgia.
- II. Nomine Membri tantum, ut Podagra.
- III. Nomine morbi tantum, ut Spasmus.
- IV. Nomine Causae. ut, Melancholia.
- V. A similitudine rei extrinsecae. ut Elephantiasis.

V. Tornamira. p. 2. c.

Nota dolorum capitis vel sunt
- Totius q., sunt IV. vel potius V.
  - Cephalalgia
  - Cephalaea.
  - Galea q. instar Galeae totum apprehendat.
  - Soda,
  - Ovum. ut ovo armorum.
- Partis III.
  - Omonopagia. (q. reiicit Maslar. 21.) passio IV^a partis capitis.
  - Hemicrania medii capitis.
  - Clavus, parvae partis, cottier in supercilio.

v. Tornamir: d. l.

Cura Cephalalgiæ Idiopath:

Solutio continui est vel manifesta, vel latens, latens vel ab intemperie simplici vel ab humorosa.

Si secunda sententia de mortuo ex vulnere, favere magis vivo, quam mortuo oportet.

Si ex vulnere caput Erysipelate laboret, facienda incisio: aut crucis in modum aut simplici ictu. Læso cranio opus est terebra. Faber Cyprarius in encaniis læsus inviso lapide, Chirurgiam curativam in terebrando cum non habuisset. XXI.o die convulsus intra II horas obiit.

Cephalalgia ex insolatione. vel ex radiis solaribus. Simpl: intemperie calida.

Diagn: I. ex relatu ægri.
II. sentitur ardor contingenti medico.
III. Oculi rubent.

~~Pharmacia alterans.~~ Cura IV. compl.

Assumenda. Facienda. Excernenda et Retinenda. Admovenda.

1 Assumenda vel
- Medicamenta,
  - Eradicativa } quibus hic non est locus.
  - Minorativa
  - Alterativa, quibus hic locus.
- Alimenta,

376.

Alimenta sint frigida.

Cremor Hordei. Carnis pullorum gallinaceorum, eorumque jusculum cum Acetosa, Endivia, Lactuca, Portulaca, succo Citri.

Pisces euchymi, molles, et sicubi sint saxatiles.

In potu.

Hordeata

Hoc qui non ferunt, assumunt vinum oligophorum (Rhenanum) vel Gallicum, cui multum immisceatur Aqua.

Cerevisia tenuis.

Aqua Cocta cum Cinnamomo,

quæ potest temperari Syr: de Granat:
— Oxysacch:

Aromaticum hoc Cinnamomum non nocet. I. ob magnam quantitatem Aquæ. II. vehiculum potus. Hinc magis sitis restinguitur Aqua vino mixta, quam simplici aqua.

Alterantia sc: non nimis adstringentia

Syr: de Granatis } pauca quant:
— Endivia
Spinachi. Lactucis.

2. Facienda. Caveat Ai pathemata.

In somno nota.

Per somnum calefieri interna.

Alternis misceantur somnis Vigiliæ.

9. Admovenda.

In principio
Vertex et frons perspice
Ol: Rosac. cum Aceto. in
Oxyrodion. (ex Aceto et Ol: Rosac:)
cave ab Aceto nimio, nam refri=
gerando exsiccabit.

Frontale humidum, linteum dupl:
illo liquore intinctum.
ex { succo Hederæ
— Lactucæ.
Oleo Rosaceo
Aceto

Siccum.
Ros: rubr:
Fl: Nymphææ.

337

Cælius Aurelian: prius radit caput.

Ne admoveantur Occipiti.
1. Ubi non sunt suturæ transmittentes frigid:
II. propter cerebellum frigid: et nervos, ne Lethargum, et Carum inducat.
solum admisce Ol: Chamomel:

Quaestiones.

Q. 1.

An Aloe Hepati { prosit.[2] / obsit.[2]

— Prodesse aut saltem non nocere affirmant.

J. Baptist: Mont: consult. XCI.

Wecker: Antid: spec: p. 365.

Sic quotidian: ejus usum probat Aetius primae III. 29.

Gal: VIII de Comp: Med: s. l. Illota Aloe ad ventris subductionem aptior est; elota a. multum de medicamentosa vi amittit, quam etiam febricitantibus aliqs dare possit, si febris sit valde mitis. Peon. 196.

— Obesse affirmat

Scaliger de Subt. exercit. CLX. 3.

Fern: V. meth. 9. Rationem addit, quod Hepatis tenues venas amarore, & acrimonia vellicet, earumq. oscula crebriore usu reseret. At quomodo tum inter sanguinem cohibentia, & vulnus glutinantia numeravit. VI. meth. 14.

Cardan. de tuenda sanit. I. 45.

Riol: Ps: ad meth: med: p. 230. Aloe calidiores naturas longo & frequenti usu ad tabem deducit.

Sennerti Inst: p. 833. & seq. & 880.

p. 880. modus praeparandi } Aloës.
p. 861. modus lavandi }

Multum-ne referat ſeces nec hanc
vel illam Cubiti venam in affec=
tu quolibet.

Argꝫ agens n̄ agit
nisi in patiens disposi
tum.

fr. Acetum – } ten: part: penetrant
cal. Euphorb: } ex profund: partes

Q.

Opium inter Narcotica primas tenet,
doloremque ergo sopire dicitur frigiditatemne
an alia vi, Q.
Si frigiditate, quomodo id ipsum non
faciet frigiditate sua aqua et terra
utpote quae magis frigida quam Opium:
Quod si neget quis. Obiiciam, Unum=
quodque minus esse tale, quam id propter
quod est tale: Atqui opium. etc.
Adde quod Opium amarum, omnia
.a. amara calida.
Adhuc sudorificum, qualis facultas
inest calidis, non frigidis.
~~R~~ E. In Opio consideranda alia esse
principia, quae Chymicorum sunt, et
sic dirimetur controversia. Nempe
Spiritus Opii narcoticus si separatus
sit a sale et ~~[illegible]~~ Sulphure, non jam
amplius Opium dolorem sopire poterit.
Sal tamen remanens earum virium,
ut sudorem moveat.

Q.

Apozema frigidum ad temperandum
febrilem aestum, si calefactum exhibeatur, qua vi aestum febrilem temperet?
an frigore? negatur, cum calefactum non sit, nec in corpore aestuante
refrigerari possit ..? adde quod Aqua sic magis refrigerare potest
Si Q. Esse actu ~~frigidum~~ calidum, potentia ~~[illegible]~~ vero frigidum.
Obiicio unumquodque agere, prout est actu: pati vero prout est potentia.
Non ergo tale Apozema refrigerat frigore quam potentialem hic alii
ponunt, sed facultate aperiente venas, venae .n. aptae a putredine
humorum praeservantur et liberantur: quae alioquin obstructis
iisdem suo fervore aestum febrilem adauget. Sic aqua licet frigi=
dissima non restinguet aestum, nisi una et totum calorem nativum
extinguat.
NB. Olea frigida tenuium partium ~~[illegible]~~. Vitriolum

Q.

Pillulæ Cephalicæ an Vesperi su=
mendæ post cœnam? præcipiunt
id

Prohibere tu videtur ratio, eo quod
non pillularum vapores, sed maa
terrestris, (quae Sal Chymicis dr.)
purget: n. n. aliter evacuare ca=
put videntur, quod dum exinaniunt
partes inferiores, humores e capite
derivent, fiet. a. id commodius
tempore matutino: Post cœ=
nam. n. crudos humores e
ventriculo evellet, atque in=
coctum chylum. Quomodo
Aloes potius mane ante cibum
quam vesperi a Cœna quotidie
exhiberi vult Aëtius. p: 136.

Alÿ contra, qui vespi iii horis post
cœnam exhibent, ajunt hoc se agere
quo dum corpus in quiete est
plures ~~spus~~ Pill. spiritus seu vapores
ad caput ferantur, eos. a. tum
purgari, quam terrestris quorundam
substiam, eo quod Sal Chymicorum
duplex sit, ~~alys~~ alius spirituosus
~~alys~~ alius terrestris, spirituosum
purgare liquet, quoniam Liquores
in quibus macerata aliqua purgatia
magis purgari solent, quam ipsa
simplicia per se exhibita, quoniam
ÿ subtiliorem purgantes substiam
ad se attraxerint. ~~[illegible]~~ Sic et
Rhabarbarum per se sumptum magis
purgat, quam tostum distillatum per
purgantem ejus vt.

Q.

Cur qui imperitiores, felicio=
res plerumque in praxi?

54

Qu.

Quare dies judicatorius, post VII, et XIV, statuatur XX non XXI. cum Septenarijs absolvatur.

R. Laurentius de Cris:

quod materia morbifica Crisin faciens ~~semper~~ primatur cum tempore, sed quomodo tum redibimus ad XXVII, dein ad XXXIV, postremo ad XL.

Alij ponunt mensem Lunarem, i. illud spatium, quo Luna suum absolvit circulum, nempe XXVII. dictus et VIII horis, eosque dies dividunt in IV septimanas, ~~ita I.a erit~~ Ita I.o Criticus dies erit VII.o minus III.bus horis (secundum eos computando) II.o Decimus quartus minus VI horis. III.o Vigesimus primus minus IX horis. atque hinc est (aiunt) quod Hippocr: modo XXI, modo XX. Criticum diem ponat: saepius tamen XX, eo quod numerus plenior sit.

Qui rationem quaerit (quare hic vel ille dies criticus sit) nihil agit.

~~Forsan ut q~~

XX dies acutorum }
XL acutorum ex decidentia } terminus.

Qu.

An Canonicor: et Vicarior: jus in alium transferendi suum munus, ~~ut auis~~ in XXI diem dilatetur, ~~ut~~ acutor: morbor: motum.

Quemadmodum in Cœlo nunquam tempestas ingruit, quem non indicia quadam præcedant, quibus nautæ cæteriq; probe periti hoies certiores reddant: ita humanam naturam nullus invadit morbus, quem non ſignum aliquod denunciarit.
Diocles ad Antigon: Reg. ap. Aeginet. T. 100.

Pulti vellus aliquod ex vaporibus elevatis ſupernaſcitur: ſic cuti cuticula.
Bauhin. inst. anat. p. 17.

Sicuti Cultri, qui ſæpius acuuntur, meliuſcule quidem ſcindunt, ſed tamen citius conſumuntur. Ita & creber medicamentorum uſus exacuit quidem corpora, ſed ad interitum præcipitat. (356. &c.

Quæ pendula ſunt illiſa proximo (puta muro) paulatim minus minusq; eum feriunt: Ita & Myuri pulsus paulatim minuitur in Arteriis.

Ol: Aniſi ʒj — ƒ: :8:
Gariophyll: ʒj. — ƒ: :12:
Cinnam: gutt: j. — ƒ: :3: ſal: 6 ſƒ. ſal: 4 ſƒ.
Succini. ʒj.
Juniperi.
Macis.

Syr: 1 de Cichor: cum Rheo. —
Ros: Solut:
Ros: Sol: cum Rheo —
— — cum Senna. —
— — cum Agarico
— — cum Rheo et Sen: —
de II Radicib: —
de V Radicib: —
Acetosus simplex. —
de Succo Limon: —
— — Granat: —
— — Fumar: —
— — Menthae —
— — Absinth: —
de Agresta. —
Bechicus, seu Pectoralis — ex Decoctione Herbar: Thoracicar. [illegible] —
de Stoechade —
Papav: simplex. —
— — compos: seu
Papav: Rheados. —
Bysantinus —
de Succo Card: Bened: —
— — Bethonic: —
Cydonior: —
Violar: —
de Ros: siccis. —

Mel: Rosat: —
Oxymel simplex. —
— Scyllitic: —

Pill: Cochiae. —
Aureae. —
Lucis. —
Rufi, seu Coes. —
Sine quibus. —
de Hermodact: —
de Hiera cum Agarico, —
de Styrace, —
de Cynoglossa, —
Alephanginae. —

Concha, Scheerbecken, Barbiers becken. Labrum. Pelvis tonsoria.

Involucrū, Scheer-doeck. περίβλημα.

Sparadrapon. (Spanadrapa Tagaultio chir: V.9.) est linteum sæpe incluctatum oleis et pinguedinibus ac cera liquatis et calfactis.

Linamenta wiecken. P. III. Chir: p: 299, c.

Rúbrica Lemnia, terra Lemnia, &
Minij gleba apúd Celſ. IV. est
Terra ſigillata. Officin. ſH. Jún.

Spodiúm, v. Ebúr ústúm.

As , ½ ß

Drachma siu Denarius, - 5 ß
a denis assibus.

Daricus . $\overline{XX}$ drachm. - 5 gl.

Cyzicenus (stater) $\overline{XXVIII}$
— drachm — 7 gl.

Talentum 6000 drach. — 1500 gl.

Attēgard, antep. l.
Elābi, p. l.

Lūmbrīcūs . p.l. Serenus Sed prodest terra lūmbricos edere tritos.
Hydrops, -ōpis . p.l. ὕδρωψ.
Hemīna . p.l. Pers. sat. I. 130. Fregerit heminas Arreti ædilis iniquas.
Varix, -icis . p.b. Pers. Dixeris hæc inter varicosos centūriones.
Exanthēma, p.l. ἐξάνθημα.
Anastomōsis, p.l. ἀναστόμωσις. sic diabrōsis, p.l. διάβρωσις.
Idiopathīa et Sympathīa. p.l. ἰδιοπάθεια καὶ συμπάθεια.
Sŏpor. p.b. Alitūum pecūdūmq; genūs sopor altūs habebat. Virg:
Sōpire, āp. l. Prop. Unūm litūs erit sopitis, unaq; tecta.
Camarīna . p.l. Virg. Apparet Camarina procūl.
Resīna . p. l. Mart. Resina Veneto me resecare lūto.
Veratrūm. Lucret. Præterea nobis Veratrūm est acre venenūm.
Abbas, ātis . p.l. Güntherus, lib: III. v. 276. Abbatūm Sacras referens concedere leges.
(~~vel~~ Abbæ.) — ~~et~~ v. 284. Pontificūm fastūs, Abbatūm deniq; laxos
Damnabat penitūs mores, monachosq; superbos.
Urtica . p.l. Seren. Urticæ semen, perceptaq; frigora vincit.
Iūven. Hæc tetigit, Gradive, tūos Urtica nepotes.
Oryza . p.l.
Ptisāna . p.b. Horat: Quid cessas agedūm, sūme hoc Ptisanariūm Oryza.
Enēma . p.l: ἔνεμα.
Rūbrīca, p.l. Pers: Excepto si quid Masūri Rūbrica vetarit.
Sindon, ŏnis, p.b. ὁ σινδων, ονος.

I. Quo quid in corpore humano melius, eo, ubi corrumpitur, peius evadet. Sic semen præstantiss: totius corporis humor putrescens longe pessimus evadit.

Cujus recto usu nihil utilius, ejusdem abusu nihil perniciosius.

II. Quanto major est accessio, tanto magis ex pituita gignitur: Et quanto longior accessio, tanto totus morbus longior. Paschal. meth. II. 4.

III. Calida actiones depravare, Frigida imminuere aut abolere solent. H. Mercurial. consil. 83. — Pernum: 32.

IV. Caussæ similes eadem remedia exigunt, Cels. I. 1. Constraria vero contraria: Vegetioris tamen major habenda est ratio, non etiam neglectâ alterâ. Pass. I. 25. Galen. VII. meth. 12. — I ad Glaucon. 14. Pern: p. 09.

V. Scire non potest quomodo morbos curare conveniat, qui unde hi sint ignorat. Is vero recte curaturus, quem prima origo caussæ non fefellerit. Cels. 1. 1.

VI. Multos morbos multa fecerunt fercula. Seneca. ep. XCV. vide & Macrob. VII. Saturnal. 4. & 5. Heurn. VII. inst. 3.

VII Edendi erit bibendique finis, desideria quæ restinguere: non replere alvum, non exinanire. Senec. de vit. beat. XX.

VIII. Sanus homo & qui bene valet, & suæ spontis est, nullis obligare se legibus [a] debet, ac neque medico, [b] neque alipta eget. Cels. I. 1.

[a] Holler. 1. aph. 5.

[b] Quod & Christus ipse affirmavit. & Hipp. II. aph. 36. 37.

IX. Ignavia corpus hebetat, labor firmat, illa maturam senectam, hæc longam adolescentiam reddit. Cels. 1.

X. Sanitatis studium impigrum esse ad labores, nec repleri cibo. Hipp. VI Epid. comment. 4. text. 22. Heurn: VII inst. 3. Schmart. inst. p. 105.

XI. Nunquam ad satietatem, sæpe infra eam cibum sumsisse profuit. Heurn. VII. inst. 3.

XII. Nihil æque sanitatem impedit, quam remediorum crebra mutatio. Non venit vulnus ad cicatricem, in quo medicamenta mutantur. Senec. ep. 2. quo & II aph. 52. pertinet.

XIII. Benigna natura ubi morbum, ibi posuit remedium. Riol. meth. II. III.a
12.o Quercet diaetet. sect. II. 1. p. 75.

XIV. Pars sanitatis velle sanari est.
Senec. Hippol. act. 1. sc. 2.

XV. Curatio per contraria perficitur.
Pernumia. p. 5. Gal. de const. art. 13.

Huc pertinet et II aph. 22.

XVI. In curandi methodo, indicationes primo elicere: deinde an satisfacere iis liceat: tertio de remediis, eorumque ordine, quantitate, etc. deliberare oportet.

XVII. Quaecunque symptomata maligna subito generantur aut solvuntur, ab intemperie nunquam ortum habent: Gal: II de caus: sympt: Pernum: p. 35.

XVIII. Quodcunque a natura alicujus abhorret, id eidem inimicum est.
Rantzov: p. 90. – et Gal: III. de Bona valetud:

Quod tamen de sano homine intelligendum. Quis enim in aegris saporem respicere oportet, quo maxime delectentur.
Pern: 133.

XIX. Agens non agit nisi in patiens dispositum. Hip: de flat. 297. Rutin. in III. aph. 19.
Gratarol. tr. de peste. p. 901.
Sic Aer pestilens quis in omnes agere di-cats, non tamen omnes peste corripiuntur.
Forest. VI. 9. sch. p. 57.

XX. Labor antecedat cibum, b cibus potus, ~~[illegible]~~ uterque somnum.
Rantzov p: 93.

b. Quomodo a Schola Salernae versus accipiendus sit, (Ut vites poenam, de potibus incipe coenam). vide edit: paris. p: 209.

XXII. Insuavia respuit natura, nec probe conficit. A: Fer: I. meth. 1.

Non tamen omne, quod palato placet, naturae amicum. Nam et Coturnices sunt gustui gratissimum.

et contra Absinthium (quod ob sanitatem Latinis feriis in Capitolio sponsis aliis Victor bibere solebat.) ingratum palato.

XXIII. A primo statim die in omni ægro spectanda duo, inter se colluctantia, morbi summus vigor, et ægrotantis vires. Gal: de const: art: et Pern: p. 161.

hinc medicandi, hinc cibandi consilia petenda sunt.

XXIV. Morituris non sunt exhibenda remedia, ne ab imperitis culpa mortis adscribatur exhibenti. Gal: XII. therap: Pern: 164.

XXV. Morbi congeneres minus sunt metuendi: ut levissima caussa invadunt, sic minimo negotio profligantur. Riol: in Gelis Meth. 3. Hipp: II Aph: 34.

XXVI. Omnis morbus vehemens, si adsit robur virium, phlebotomiam postulat.

Anthos per excellentiam Rosmarini flos
in Officinis dr.

Sapa – vinum musto ad tertias decocto factum.
H. Jun.

Caricæ, Ficus passæ, seu siccæ.

Pastulæ, Uvæ passæ, Rosynen.
Uvæ Corynthiacæ, Apyreni. p. l. kardutes.

Omphacium, versjuys. Agresta. V. Cord. 130.

Nuces Avellanæ, haselnoten.

Stupa. werck.

Axungia, Rutsme propriè porci sebum,
(quo axes currum imungi solitæ un„
guini huic nomen dederunt; Wagensmeer)
Nunc etiam alijs animalib. coe.

Hirudo Horat. Sanguisuga Plin.
~~Belg. Ile, Bloed-suygher, Aechel,
Eechel, Egel, — Lake, vel Lycke„
lake. Braband. teste H. Junio.~~

Cantharis, viridis scarabej genus luteo
auri colore lucens. Belg. Groenvliegse,
een Spaensche vliegse. Flandr. kever,
quod alioqui nomen generale est: idem
quod Scarabeus.

Capreoli vitis dicuntr de gekrulde rancksken
die ontrent de bosses druiven ontstehen.

Oesypus. Plin. Ovid. Lana succida.
vellus succidum. Mart.
H. Jun. 32. Belg. Ciis-wol. wole met de
yerken.

Caucamon. Officinæ. Dioscor. Lacca
Arabum. Lack.

Perca, πέρκη, G. Perche, Baers.

Panicum, Panickoren.

Fagopyrum, Boeckweyt.

Alica, Gort.

Oryza, Rys.

Milium, Geerst, Ghirst, Grutte.

Aluta, Gemsen-leder, Bereydt leder.

Sindon, fyn lywaet, Sindael.

Sartago, Braed-pan, Roost-pan.

Diploma, vas duplex. Val. Cord. p. 259.

~~Balanus, Glans, Suppositorium
Officin: Zetelpille.~~

Saccharum perlatum, Perl-Suycker.

Belg: Eechel, Aechel, Eghel.
Ile, Sicambr: Laecke Flandr:
(Lycklaecke,) sic dicta quod San„
guinem minuat, extenuet, et de„
trahat (Laecken enim et Minueri
et Extenuare, et Minui et Larescere
signif:) vel a Laeck x. lacus,
q. in lacustribus, paludosibus ac
stagnantibus Aquis reperiatur.
Bloedsuygher, veterib: Bloedsuckr
Angl:

x. ghist.
Lack.
Gal: lac.
Ital: ·
Hisp: lago.
Angl: lake.
xxxxo

Eechel, pross inflammatio
Jecoris. K.

Gallina Africana, Colum. Numidica,
Afra, Horat. Indica.
Gallopavum. Gesnero. Calkoensche
oft Turckshe henne.
Schrevel: dicit Vocari Attages.
dicuntr. a. Attagenes Alm.
Haselhun. H. Jun. 44.

Glycyrrhiza, Radix Scythica, dulcis.
vulgo Regalitia, Ligritia Offic:
Gal: recalisse, regalisse. Ital:
Angl: licorice. Regolitia. Hisp: Regaliza.
Belg: Kalissenhout. Lacke-
risse, (Germ. Sicawkl. Lackrits)
Holl: Soethout (quis et sic
aliquando dicatur Lignum Aloës)
Gelthus Soete-boom.

Fumaria, Fumus Terræ, Capnos.
Belg: Duyven-kervel, Gry-
serom, Grÿsecrond, sic dicta
a Grysen, q. est Grynsen
Ringere, os detorquere, et,
flere, plorare, ut et Gryns,
Quod oculis illita lachrymas
excitat, ut fumus.

Rhecomo, Rhacoma, Rha, Rheum,
Rhaponticum, Plin: Rhabarbarum
Officin B. Rhabarb. Ge.

... Auctor varum exponit distortis pedibus. ...

Vapor, Belg: Damp. domp. domp. votum dom, (unde est dom[m]etisch, cui multis vaporibus repletum est cerebrum) Damp, Flandr: etiam Mollis sig: morwe. Holl: vero humidus. v. vochtich.

V. doofrag ~~[illegible]~~ simug, k.

~~Panaritium, Ulcus digitale, Belg: Fyck, & Fick, Vyt, Fyt, Fyck, abuso. viet, et quonque Ficum morbum, ... seu marisçan notat. Vieth. (292.~~

X, Belg: Gprouwe (& & sig: Gallinarum Pituitam ... Pipe) vel etiam Gr... (qui & morbus Equorum, quo palatum & Gingivae nimio sanguine inti... molestiam, Belg:r. — ger. sax. ... ~~Gesuyl~~ dicit)

Febris Quartana, quadrini circuitus febris, Plin: Saturni filia, antiqs dicta. K. Vier-daghsche, vel Derdendaghsche kortse.

Pharynx seu Fauces spatium laxius quod inter gulam & guttur praejacet. Piso. p. 191. seu ut Gal: pars oris interna, ad quam & Gutturis & gulae extrema contingunt. Massar: penr. p. 184.

Arthritis, seu Articularis, & Articularius morbus, W B Ghichte, Flereyn, of Fledereyn, of Vledereyn, a Flederen, seu Vledderen, quod est volitare, cum per omnes artus volitet, vageturque inter cutes & carnes. A membro, quo decumbit, notatur. Podagra, Flereyn in de voeten & bene γονάγρα. Flereyn in de knien, Schiprinda, Chiragra, Flereyn in de handen ...

G: la Goutte, sive vulgo Gutta dr.

Icterus, Aurigo, Morbus regius arcuatus, Belg. Geelsuchte. Ictericus, Geelsuchtich.

X Ghichte { Sax: Fris: Paralysis. / Ger. Sicamb Arthritis. } hinc Ghichtich, modo Arthriticus, modo Paralyticus dr.

Ascites, Hydrops solo ventre distento. Belg Geel-waater. (quod & flavam Bilem notat).

Ileus, Volvulus, Tormentum, Chordapson, Morbus Ilium. vulgo, Miserere mei. Belg: Lanckevel, Lanckenevel.

Epilepsia, Morbus caducus, comitialis, Herculeus, Major, Sacer, Sonticus, Lues deifica, Sacra. ... Belg: S. Jans Evel, vallende Evel, vallende Siechte. Sax: Sic. Boos-wi... Besiechte.

Dysenteria, Melisoen, seu Rood-melisoen, (euphoniae gr: pro Menisoen, - Menie, n. off Myme, Minium, pigmenti rubri genus) Dicitur aliquando het rood. — sive het rood-buickevel.

Chylus – Chyl.
Columella – Des hŭych.
Aneurysma – Spanader.
Angina – Squinancie. – Keelgeswel.
Hæmorrois – Speen, Gyldenadr, Aambey. hinc Gyldenaders. Venæ hæmorrhoidales. gulden aders.
Cervix – Neck, Nak, Nack.
Larynx – De Rospe. Onrechte keel. – Strotenhoofdt.
Aspera arteria – Strote. Adem keel. Gorghel.
Pharynx Fauces – Kouwen. al. trachea, a τραχύς, asper. Frames.
Gargareon – Gorghel-tongsken. unde – gargarizare, gorghelen.
Epiglottis – keeltapken.
Tonsillæ – Amandelkens. sig: etiam earum morbum – geswollen amandelen. Gorr. def.
Pericardium – t herte-blaesken.
Colicus Dolor – t Colicompas, Colijck, ~~de~~ moeder ghust. sed male. Fuit sic: Holl
Lumbago t Spit. t lenderen-wee. Vitium debilitas in lumbis
~~Scorbutum, Scheurbuick, eo q magnam lumbem~~ interat hypogastrio, ~~ut~~ quasi Colicus dolor videat.
Scheurmondt, eo q dentes vacillent, excidant.
Blauw~~schuyt~~, q corpus, et præcipue crura lividis maculis inficiat.
~~Asthma kich (unde kich-hoest v kinck-hoest,~~ et kieckhoest, tussis sicca, nonullis Asthma) — Dyspnoea, Corte adem.
~~Anhelare. Achemen~~ ~~Spanning, hijmen~~ Engborstich: ~~unde~~ lat. Suspirium. hinc Suspiriosus Plin. Anhelator, Eid. Anhelus Virg. et ἀσθματικός ex δυσπνοικός, ~~as~~ kicher, ~~Amborstich~~, Engborstich.
Vatia, vel Vatius Varroni, cui crura introrsum sunt intorta.
Valgus, Plaut. qui diversas suras et vitiosos talos habet. Festus. ~~ubi~~ ~~Dan~~ (Snyders-beenen) ubi Paulus Varum vocat e contrario curva crura habentes, sed
Varus .H. Junio idem est quod Loripes, (Slimvoet, crombeen), cui in lori modum obtorta sunt crura. Horat. Varum exponit distortis pedibus. Valgus Valgus existimat

Arteria, Belg. Pols, slachader, hart-ader. Arenader.
Vena, Ader, Bloedader.
Frumen
x ~~Asthma. cels. hyghen, ~~ ~~Spannen~~. – ~~Lumbus et Hidroa~~ ~~Oscedo~~.
Singultus, Des hick. Nockinge.
Ructus, Rospe, Rupsen.
Oscedo, Stadich geeuwen,
Oscitatio, geeuwinghe, gapinghe.
Pandiculatio. Reckinghe, streckinghe
Sternutamentum, Niesen.
Screatus, Schreuwinghe, vtlegginghe.
Femur. de dye[†], anterior et adverso homini propior, († die, diede, dieyhe, dye.)
Femen, posterior carnosiorque pulpa e.
Argema, Perle in d'oghe.
Coxendix, Varro. Coxa. Cels. (Hancke, Hencke) ἰσχίον, de Heupe. G. la Hanche.
Dr Coxendix, quoque Morbus Coxarius Varr. ἰσχιάς, Ischiadicus dolor, Plin. G. Goutte Sciatique. I. Sciatica. B. T Sciatica, Heupen-wee, pyn in de Heupe.
Vertigo (Scotoma, unde Scotomaticus) Affectus, quo omnia in gyrum circum agi videntur, e spirituum flatu, unque commotione. B. Swindel. Swindelinghe, Swymelinghe. G. Tournement de teste.

Lippus, Ooghdruipich.
Lippitudo Oogh-druypinghe. ooghen-vloed.
Pupula pupilla Oogh-appel.
ooghen-lidt. Oogh-glidt. Hlande: Oogh-bal; Oogh-sterre oculi acies. Stella oculi.
Collyrium Ooghsalve.

Supercilium, Gena, Palpebra, Oogh-decksel, Oogh-schelle. Oogh-brauwe. Ooghen-talie, Holl: schelle van de ooghen.
Schelle, n. operculum notat. Cilium, pili palpebra enati, Oogh-brauwen-haare schell-haire, vetus.
Dilacrymatio, Oogh-dracht, Ooghendracht. Pituitae decursus, Gramiae, Gramae: oculorum pituita, Lema, humor albus in oculis generatus. ooghen-etter.

Dentes canini, columellares, acuti, Oogh-tande.

Sinus, Pelvis, cavum Oculi, ooghen-hol.

Iris, circulus pupillam ambiens. Ooghen-croonke.

Canthi, Hirqui, Oculorum anguli, Oculor: sinus, ooghen-winckels.

Ophthalmia, ooghen-ween. Oogh-pyne.

Suffusio, Cataracta. Schemeringhe, ooghen-vel. vel vore d'ooghe.

Poples, Belg: Hacksen, Knie-schyve, knie-booghe, knie-buyghe, Respe. Flexura seu curvamen post genu. Gal: Jarret.

Pollex, ab eo pollicamus, de duym. Galli pouce.

Lentigo. Plin. macula subrussa aut pulla faciem maxime infestans. Belg. Sproete, Sproetsel, Sprostel. hinc Lentiginosus. Sproetich, Sproetachtich, die vol Sproeten is.

Rhagades, Rhagadia Plin. xxiii. 4. fissurae in manibus, pedibus, sede, virga, papillis, provenientes Belg. Kloven. Quid a Rhagas, Fissura, seu Rima. Conf. patsel. p. 932.

Wynbrauwe, wind-brauwe, Wimp brauwe, wyn-brae, wynd-brauwe, wyngh-brauwe, Win-brauwe. hae dictio varie a varijs scribitur et pronunciatur.

Ooghsteen. Succinum, Electrum. q.d. Ocularis lapis, Oculis n. plurimum prodest. Andr: Althamerus.

Epiphora - ooghen-loop.
Dolor Ventris - Buyckpyn, buyck-siekte, buyckwee.
Tenesmus (Buyckharvicht.) de pyrsinge.
Diarrhoea, alvi profluvium, Buyckloop. Foriolus buyckloopich.

Cachexia, Groensiechte. Holl. Sicambr. Als het in een quaedvel steeckt. Cachecticus. et Cachectus. Quint

Cholera. Felliflua passio Aurel. Holl. Bor. Buyckwee, Buyck-pyne, kraelinge.
la Cholere. Celer ventriculi conturbatio, per vomitum, alvumque, e cruditate plerumque nata. Rhoeacrhoes Aurelian. ob intestinorum nimium fluxus peculiaris morbus.

Anthrax ~~Carbunculus pestilens~~ ~~Pest~~-Kole. ~~buyl~~, Buyle Fris. Holl.

Buyle Ger: Pestilentia.

Erysipelas, Sacer ignis Columel. Ignis Sammonico πῦρ ἄγριον Hippocr:
Rubor cum inflammatione interdum ulcus ambiens, interdum vulneri accedens.
B. S.t Anthonis vier, - roose, a rosaceo colore. hinc vulgo Rosa, et Gutta Rosacea, dr. | Fon: V. Obs. 22.

Herpes, Zona, Scribon. Serpens. Lucret.
Herpes miliaris, pustulosus: Ignis serpens, prosiliens. Ignis sacri species, in quo ardor pustulis minimis frequentibus cutim crassat et urit partes corporis.
B. Sprengh-vier, Sprinck-vier, Sprinck-vier.

Herpes exedens, Depascens ulcus, quod celeriter serpendo, penetrandoque usque ad ossa corpus urat, Celsus Phagedaena.
B. de Wolff (quo tum vocabulum Ger: Sax: ad Intertriginem accipitur)

Intertrigo, Attritus, Plin, Colum, Intertrimentum proprie in feminibus sudatibus vel ex incessu, vel equitatu. G Entretail.
B. Blickaers, oft Bleckaers, (Blecken est excorticare, excoriare) Ende-vel, Endertinghe.
Adurere femina equitatu, de Blickaers ryden.

quaade gedaante, quaade ghestalte.
— Malus corporis habitus unde omnia corrumpi contingat. Fit cum longo morbo corpus consumptum, aut malis medicamentis affectum est, aut maligno victu diutius usum est. H. Jun.

Carbunculus, Celso, Ulcus e crasso atroque sanguine celeriter escharam faciens, Ἄνθραξ, estque vel
Simplex a putredine natus, Belg: Bloedvinne, Bloedsweere.
Malignus, qualis in pestilenti lue, et tum dictus Carbunculus pestilens.
Belg: Pest-koole. 't Vier. (carbonckel)
Buyle, Buyde, Fris. Holl.
Gall. Antras.

Cranium, Calva, Beckeneel, Panne, Hoofd-panne, Gebeckle dus 't hoofdt, Gebeckle. n. opimentum, seu operculum, Vebis notat, pro Schaedle, seu Gebeckle, a Testa, Concha.

Nota, Gheel-hoofd-sweer, utrum sit Hemicrania, an et Cephalaea.

Os Pectoris sternum — Borst-been. Borst 't schild. Lemn.
Costa spuria, Borst-plaet. Corte-ribbes.

Papula, Boa, Hoodjonck, roodjoock — rood-hondt. rood-vonck

Zweer als omloop.

Impetigo haye-worm, Lieben Plin. Λειχήν.

Terminthi. Honds-blesinck. t: 08.
Rubrica. Rood-gond. t: 06.

Furunculus, Plin: Tuberculum acutum cum dolore et inflammatione, ovum columbinum magnitudine non excedens, Sobilo. Gall: Bossette dure. et un Clou, Nicod.
Belg: fyck. Heete Buyle.

πυρετὸς febris, καῦσος, ardens febr.
ὀφθαλμία. lippitudo
δυσεντερία, difficultas intestinor.
κατάῤῥος, catarrhus.
φθίσις tabes. — φθινώδης tabidus — φθίω corrumpo, & φθέω.
κεφαλαλγία, capitis dolor
βὴξ ξηρὴ, tussis sicca & arida
βράγχος raucedo
κόρυζα, gravedo
ῥύσις κοιλίας, alvi profluvium — διάῤῥοια.
σηπεδόνες putredines.
ἐπίληπτος, comitialis morbus.
ἀπόπληκτος, apoplexia
κυνάγχη angina.
ἀρθρῖτις, articulor. dolor. καὶ τὰ ἀρθριτικά.
στραγγουρία, urinæ stillicidium
ἀλφὸς, vitiligo.
λειχὴν, impetigo.
ἐξάνθησις exanthema, ἑλκώδης pustula ulcerosa, quales sunt variola & morbilli.
καὶ ἐξάνθημα.
φύματα tubercula.
ὕδρωψ hydrops, -ὄπος. —ωπος ὑδρωπικὸς καὶ ὑδρωπώδης ἢ ὑδερικός.
τὸ ἕλκος, εος, ulcus
σπασμὸς convulsio. at σπάσμα
τέτανος distentio.
σφυγμὸς pulsus.
ἀλύκη, anxietudo, jactatio.
χάσμη, oscitatio.
φρίκη, horror.

βαρυηκοΐα, auditus gravis, obtusus.
καρηβαρία, capitis gravamen.
δυσκινησία, languor.
ἴλιγγος, vertigo.
λύγξ, singultus ὁ λυγμὸς, id.
ὁ πταρμὸς, sternutatio.
ὁ κιρσὸς, varix, -icis.
ἐρευγμὸς, ἐρυγμὸς, ἐρυγὴ, Ructus.
χρέμψις, Screatus.

ὀξυρεγμίη – acidus ructus.
ὀξυρεγμιώδης, acidum eructans.

φλεβοτομίη vena sectio – φλέψ vena. τέμνειν

ὑβοί, κυφοί καὶ κυρτοί, gibbosi.

Orgasmus, in Bestys vocatr nimis vehemens ad venerea appetitus.
ὀργάω. n. q̄ ε impatienter appeto, proprie de animalibus libidine turgentib.

ſʒ — ſed
ꝝ — rūm
q̃ʒ — qúan
q̄ — qúa
t̃ — túr
ꝛc̃ — &c.
s̄cdo — ſecúndo
ꝗ — qúod
lʒ — licet
ſm — ſecúndúm

ſpē — ſpecie.
ples — plúres.
ſilr — ſimiliter.
ꝯplo — complexio.
ꝯpō — compoſitio.
ſolo — ſolútio.
gn̄a — genera.
fla — phlegma.
flo.ª — phlebotomia.
dcm̄ — dictúm.

inter vomit. primum locum tenet. Aq: Bened. Rulandi. Dosis in infant: a gr

M: Sciaticum,

Bude kl:	42	
Noch gegeven		10
Drinckgelt		9
¾ stoppen		16
marck	6	
[illegible]	2	
[illegible]	3	2
f	54	16

Ὑπερολικά. 1.
Nundina Francof. 1.
Æquoct. 2. 7.
Solstit. 2. 7.
Vinovidiffer. 3.
Anni tempora. 5. 7.
Signa Zodiaci. 7. 8.
Diuretica. 2.
Ætates. 13.
Apostemata sanc. 15.
Hirudo. 15.
Vesicatorium. 16.
Calculoso. 19. 30. 39. 40.
Surditas. 20. 21.
Angina. 21.
Theriaca. 19. 17. 18. 21.
Pleuritis spuria. 17. 18.
Dolorem Pleuritid: mentitus. 43.
Apoplexia. 27.
Fontanellae usus. 19. 26. 43.
Cremor Tartari. 85. 122.
Belgica ... . 99. 100.
Catharitica. 107. 108. et seq. 95. 96.
80. 91. 92.

IV elem: